

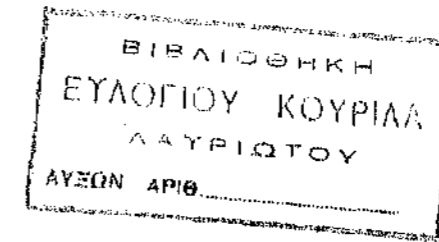
ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

1886

[ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡ. 5 - ΔΕΔΕΜΜΕΝΟΣ ΔΡ. 8

ΑΘΗΝΗΣ
Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της Έστιας: Ένδ. της οδού Σταδίου, αριθ. 32.

1886

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΒ΄

Συνδρομή Έτησια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. Ἐξῆς: ἑξῆς καὶ ἕνα εἰσέσιαι. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδὸς Σταθίου 32.

20 Ἰουλίου 1888

ΑΟΡΑΤΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴτε προηγούμεν. φύλλον.]

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων παραδειγμάτων ἅτινα παρεθέσαμεν μέχρι τοῦδε, τοῦ εὐρύτου, τῶν δενδροκτόνων μυκήτων καὶ τῶν σακχαρομυκήτων, ἐγνωρίσαμεν φυτικῆς ὀργανώσεως ἀτελεστάτας, αἰτινες ἀναπτυσσόμεναι ἐντός ἐτέρων οὐσιῶν ὀργανικῶν (κορμῶν δένδρων, ἐδεσμάτων, καρπῶν, χυμοῦ σταφυλῶν, ζυμῆς κ.τ.λ.) προκαλοῦσιν ἀλλοιώσεις ὀρισμένας, δι' ἧν αἱ οὐσίαι αὐταὶ μεταβάλλονται εἰς ἕτερας ἢ ὅλως καταστρέφονται. Ἐκ τῶν παραδειγμάτων τούτων εἶδομεν ἐπίσης ὅτι μύκητες τινες καταστρέφουσι περὶ αὐτοὺς μόνον ὅσον ἀρκεῖ αὐτοῖς πρὸς τροφήν, ἀπ' ἑτέρου δὲ ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἕτεροι, αἰτινες ἀποσυνθέτουσι τὰς ὀργανικὰς οὐσίας εἰς ποσότητας πολλῶν μείζονας τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς πλάσιν καὶ θρέψιν τοῦ ἰδίου αὐτῶν σώματος. Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τῶν πρώτων μέχρι τῶν δευτέρων ὑπάρχουσι διάφοροι βαθμοὶ μεταβάσεως, οἱ δὲ πρώτοι διαλύουσι τὰς οὐσίας, ἕως ἀπορροφῶσι (ξύλον, φλοιὸν δένδρων, δέρμα ἐντόμων κ.τ.λ.) δι' οὐσίας τινέας, ἧν ἀπεκαλέσαμεν *φύραμα*, εἶνε δὲ γνωστὸν ὅτι καὶ οἱ δεῦτεροι μύκητες, οἱ σακχαρομύκητες, οἱ ἰδίως καλούμενοι *φυραματικοί*, ἐκκρίνουσι οὐσίας τοιαύτας *φυραματώδεις*, φαίνεται ἐκ πρώτης πρὸς ἡμᾶς πιθανόν, ὅτι καὶ εἰς τὴν δευτέραν ταύτην περιπτώσει αἱ οὐσίαι αὐταὶ εἶνε αἱ διασπώσασαι τὰς περὶ αὐτὰς χημικὰς συνθέσεις. Καὶ ὅτι μὲν καὶ τὰ *φύραμα* τῶν σακχαρομυκήτων συντελοῦσιν εἰς τὴν χημικὴν ταύτην δράσιν δὲν εἶνε οὔτε ἀδύνατον, οὔτε ἀπίθανον· ἐκ πολλῶν ὅμως λόγων φυσιολογικῶν ἐγένετο καταφανὲς ὅτι ἀφορμὴ τῶν ζυμωτικῶν διασπάσεων (ζυμώσεων) εἶνε αὐτὴ ἡ ζωὴ τῶν ὀργανώσεων τούτων, ἢ ἐν ἄλλαις λέξεσι αὐταὶ αὐταὶ αἱ χημικαὶ συνθέσεις καὶ ἀποσυνθέσεις, αἱ τελούμεναι ἐντός τῶν μορίων τοῦ συνιστάοντος τὸ σῶμα τῶν φυταρίων τούτων πρωτοπλάσματος. Ἡ ἀναπνοὴ δηλ. τῶν ὄντων τούτων, τουτέστιν ἡ ἐνωσις τοῦ ὀξυγόνου μετὰ τῶν ἐνδοτάτω καυσίμων μορίων τῆς οὐσίας τοῦ μυκητώδους σώματος, ἧτοι ἡ

καλούμενη *μεσομόριος ἀναπνοή*, προκαλεῖ ἀλλοιώσεις καὶ μεταβολὰς, αἰτινες δὲν μένουσιν ἐντός τοῦ πρωτοπλάσματος περιωρισμένοι, ἀλλὰ μεταδίδονται καὶ πέραν τούτου εἰς τὸ περὶ τοὺς μύκητας τούτους σακχαροῦχον ὑγρὸν. Ἐπειδὴ δὲ αἱ χημικαὶ δράσεις τελοῦνται διὰ κινήσεων τρομωδῶν τῶν ἀτόμων, κατὰ τὴν ἀναπνοὴν τῶν σακχαρομυκήτων αἱ δονήσεις τῶν μορίων, ἧτοι τῶν ἀθροισμάτων τῶν ἀτόμων τῶν συνιστώντων τὸ πρωτόπλασμα, μεταδίδονται καὶ εἰς τὴν περικυκλούσαν τούτους, ἐπιδεικτικὴν δὲ ἀποσυνθέσεως σακχαρώδη οὐσίαν οὕτω δὲ τὰ μόρια ταύτης δονούμενα νῦν δι' ἑτέρων δονήσεων, χάνουσι τὴν ἀλληλουχίαν αὐτῶν καὶ τὴν συνειρμὸν καὶ διασπῶνται οὕτω εἰς ἀνθρακικὸν ἰξὺ, νιόσπνευμα καὶ ἄλλας οἰασθήποτε ἐνώσεις.

Ἡ θεωρία αὕτη τοῦ ἐν Μονάχῳ καθηγητοῦ τῆς βοτανικῆς Naegeli ἀνατρέψασα τὴν θεωρίαν τοῦ Pasteur, καθ' ἣν ἀφαιρουμένου τοῦ ὀξυγόνου τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν ἐν αἰς ἀναπτύσσονται οἱ μύκητες διαταράσσεται ἡ ἰσορροπία τῶν ἐνώσεων αὐτῶν, κυριαρχεῖ σήμερον ἐν τῇ φυσιολογίᾳ τῶν φυτῶν, καὶ ἐπαρκεῖ εἰς ἐξήγησιν τῶν φαινομένων τῆς ζυμώσεως καὶ τῆς σήψεως.

Τούτων προταχθέντων περὶ τῆς ζυμώσεως τῶν σακχαρομυκήτων, δὲν εἶνε δυσχερὲς εἰς τὸν μετὰ προσοχῆς παρακολουθήσαντα ἡμᾶς ἀναγνώστην νὰ ἐννοήσῃ τινὲς τρόπον καὶ τὰ βακτηρια δρῶσιν ἐπὶ τῶν οὐσιῶν ἐν αἰς ἀφθόνως ἀναπτύσσονται. Ἔβλεπε καταφανὲς ὅτι καὶ ἡ σήψις οὐδὲν ἕτερον εἶνε ἢ ζύμωσις, τουτέστιν ἀποσύνθεσις ὀργανικῶν οὐσιῶν, ἰδίως δὲ λευκιματωδῶν, ἧς τὰ προϊόντα ὄξουσι κακῶς, καὶ ὅτι ὅπως ἔχομεν ζυμώσεις διὰ σακχαρομυκήτων, οὕτως ἔχομεν καὶ ζυμώσεις διὰ σχιστομυκήτων ἧτοι βακτηρίων· εἶδος δὲ τῶν ζυμώσεων τούτων εἶνε, καὶ ἡ κυρίως καλούμενη *σηπεδονώδης σήψις* ἢ καταλαμβάνουσα συνήθως μὲν τὰ νεκρά, εἰναι δὲ καὶ τὰ ζῶντα ὀργανικὰ σώματα.

Ἡ σήψις γίνεται κατάδηλος διὰ τῆς κακῆς ὀσμῆς, ἣν ἀναδίδουσι τὰ σηπεδονώδη σώματα (πτώματα, ψά σσηπέδα κ.λ.) ὑπάρχουσι δὲ μωσ καὶ σήψις καθ' ἣς ἀναδίδεται ἀμμωνιακῆς τις μόνον ὀσμῆ. Αἱ ὀσμαι αὐταὶ πηγάζουσι

από των σχηματιζομένων αεριοδών σωμάτων, άτινα είνε προϊόντα της άποσυνθέσεως και ως άέρια διαχέονται εις την ατμόσφαιραν. Είνε δέ τα σχηματιζόμενα σώματα διά της άποσυνθέσεως πολλά και πολυώνυμα, βευστά και άέρια, τινά δέ τούτων οίον λιπαρά τινά όξέα, άμα σχηματιζόμενα άποσυντίθενται εις πολλή άπλουστέραις ενώσεις, άναπτυσσομένων εντός αυτών νέων ει- δών βακτηρίων, άποτελειούντων τό έργον των πρώτων, ούτω δέ αι πολύπλοκοι ενώσεις των λευκιματωδών σωμάτων μεταβάλλονται εν τέλει εις τας άπλουστάτας του άνθρακικού όξέος, του υδροθειωμένου άερίου, του υδατος και της άμμωνίας.

Τά βακτήρια εκτός της άποσυνθέσεως των λευκιματωδών ουσιών προκαλοϋσι και άλλαις ζυμώσεσι όνομαζόμενας κατά τό είδος αυτών δι' ίδιου όνόματος και προκαλουμένης δι' ίδιου εκά- στης είδους βακτηρίου. "Όταν π. χ. όξυνίζη τό γάλα εντός των δοχείων, αιτιον είνε τό βακτήριον, τό όνομαζόμενον Βάκιλλος ό του γα- λακτικού όξέος (Bacillus acidi lactici), όστις άποσυνθέτει τά 3—6 % του γαλακτοσακχα- ρου, άτινα περιέχει τό γάλα, και μεταβάλλει αυτό εις γαλακτικό όξύ και άνθρακικό εν των όξέων δι' τούτων πηγάζει και ή όξυνη αυτού γεϋσις. Βρα- ζομένου του γάλακτος, οι Βάκιλλοι φονεύονται, ούτω δέ τό γάλα διατηρείται, μέχρις ου πέ- σωσιν εν αύτῳ και άναπτυχθώσι νέα σπέρματα βακτηρίων.

Ενταύθα υπάγεται και τό ξόστιμα των έφη- μένων όσπρίων, άτινα περιέχουσιν ελάχιστα ποσά σακχαρου, προς δέ τούτοις και αι ασθένειαι του οίνου, του ζύθου και των λοιπών οίνοπνευματω- δών ποτών. Όξυνίζουσι δέ τά ποτά ταύτα διότι εντός αυτών άναπτύσσονται βακτήρια, τά βακτήρια του όξους, άτινα μεταβιβάζοντα τό ό- ξυγονόν του ατμοσφαιρικού άερος εις τό οινό- πνευμα, τό περιεχόμενον εντός του οίνου, μετα- βάλλουσιν αυτό εις όξυκόιν όξύ. Τά βακτήρια ταύτα, άδροιζόμενα επί της έπιφανείας, σχημα- τίζουσι ζωογλυώδεις υμένες, κοινώς καλουμένας μάνας του ζυθου.

Έτερον είδος ζυμώσεως διά βακτηρίων είνε ή καλουμένη ζύμωσις του βουτυρικού όξέος, καθ' ήν γαλακτοσακχαρον, γλυκερίνη, άμυλον και άλλαι ουσίαι μεταβάλλονται εις τό ταγγήν γεϋ- σιν έχον βουτυρικόν όξύ. Διά του βακτηρίου Κλω- στριδίου του βουτυρικού (Clostridium butyri- cum) ταγγίζει τό βούτυρον όταν μένωσιν επ' αυ- του μόρια γάλακτος προσκεκολλημένα. Διά της ζυμώσεως ταύτης σχηματίζονται άέρια άνθρα- κικόν όξύ και υδρογονόν ενεκα τούτου δέ εντός τυρών τινων, οίον του έλβετικού, σχηματίζονται κοιλότητες κεναι, τό χρώμα του τυρου γίνεται κίτρινον, διαφανές, και ή γεϋσις είνε μικρόν τι

νόσουσα. Τοιαύτα βακτήρια εν άφθονία πε- ριέχει και ή ήμετέρα κοπιριστή της Χίου και ό δάκνων και νόσων τυρός νήσων τινών, οίον της "Ανδρου, Τήνου κ.τ.λ. ό εν πηλίνοις πίθους άπό- θετος.

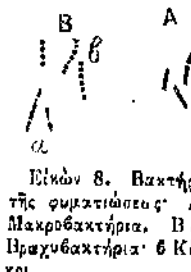
Έτερον είδος ιδιαιζούσης όλων ζυμώσεως είνε ή τελευταίον άνακαλυφθείσα άποσυνθεσις άγορ- γάται ουσιών υπό του βακτηρίου του όνομαζο- μένου Βεγιατόα ή λευκή, εύρισκομένου δέ εντός των θειούχων υδάτων των όρυκτών πηγών, των υδάτων των έργαστασιων, κ.τ.λ. Τά βακτήρια ταύτα άποσυνθέτουτα τά άνόργανα θειώδη ά- λατα των πηγών, παράγουσι θειικόν νάτρον και άφθονον υδροθειωμένον άέριον.

Τοιαύται είναι συντόμως αι δράσεις των άο- ράτων τούτων και πανισχύρων όργανώσεων επί των ένοργάνων ουσιών εν γένει, όταν έκλίπη απ' αυτών ή ζωή, και επί των άνθρωπίνων σιτίων και ποτών. Βε της βραχείας δέ ταύτης έπιθεω- ρήσεως των δράσεων τούτων δέν παρίσταται νομιζομεν ποσώς ανάγκη να εισέλθωμεν εις λε- πτομερείας όπως υποδείξωμεν και τινι τρόπῳ τά όντα ταύτα εισχωροϋντα και εντός του άναπνεύ- τος και κινουμένου άνθρωπίνου σώματος, διε- γείρουσι τά φαινόμενα των διαφόρων νόσων.

Εκ των μυριάδων βακτηρίων, άτινα διηνε- κώς κυκλοϋσι τό άνθρώπινον σώμα ή κά- θηνται επ' αυτού ή εισέρχονται διά της πεπτικής και άναπνευστικής αυτού κοιλότητος τό πλείστα, ενόσω δέν άναπτύσσονται κατά πλήθη, είνε όλος άβλαβή και άκίνδυνα. Και εις τό αίμα δέ του άνθρώπου εισδύοντα παρασύρονται υπό της κυκλο- φορίας και άποτίθενται εν τινι χώρῳ του σώματος ή άποκρίνονται εις τά έξω. Άλλ' εκτός των ά- βλαβών τούτων βακτηρίων υπάρχουσι και σμήνη δλόκληρα και λεγεώνες άλλων βακτηρίων έπι- βλαβών ή αυτά ταύτα τά κοινά βακτήρια, έ- νεκα άγνώστων λόγων, μετατρέπονται εις έτερα έπιβλαβή, έχοντα μικράς διαφοράς της μορφής, του μεγέθους κ.τ.λ. Ός τοιαύτα δέ εύρίσκοντα τό άνθρώπινον σώμα κατάλληλον έδαφος άνα- πτύξεως, πολλαπλασιάζονται εν αύτῳ, έπιφέ- ροντα τας διαφόρους νόσους. Τά δεύτερα ταύτα βακτήρια όνομαζονται παθογόνα.

Τά παθογόνα ταύτα βακτήρια άδυνατοϋντα να εισδύσωσι διά του υγιούς έξωτερικού δέρμα- τος εισβάλλουσιν εις τά εντός του σώματος διά των βλεννοϋμένων των άναπνευστικών ή πεπτι- κών όργάνων, διά τετραυματισμένου τυχόν δέρ- ματος, και εισχωροϋντα εντός των ιστών και των όργάνων πολλαπλασιάζονται άφθόνως και διαδίδονται πολλαχού του σώματος διά του αί- ματος και των ιστών. Μη προτιθέμενοι να πα- ρακολουθήσωμεν ενταύθα τας άλλοιώσεις ως έ- πιφέρουσι τά βακτήρια εντός του άνθρωπίνου σώματος, άτε υπαγομένης εις τας χώρας της

παθολογίας, σημειοϋμεν μόνον ότι όλα τά άπαι- σια όνόματα της πυριμίας, του άνθρακος, της φυ- ματιώσεως, του έρουσιπέλατος, των τυφών, της δι- φθεριτιδος, των όξέων έξανθημάτων, της ύμενο- γόνου πνευμονίας, της όξείας άτροφίας του ή- πατος, της χολέρας κ.τ.λ. έχουσιν ίδιαις ημιονόμους ώρισμένας μορφάς βακτηρίων, και ότι ο τρόπος της δράσεως αυτών δέν είνε διάφορος του άνω περιγραφέντος των ζυμωτι- κών βακτηρίων επί των ζυ- μωσιμων ουσιών. Αύται αύται αι λειτουργίαι της ζωής των βακτηρίων υπο- στηρίζόμεναι πιθανώς υπό της δράσεως των υπ' αυτών έκκρινομένων φυρματων προκαλοϋσιν άλλοιώσεις και άποσυνθέσεις των ιστών και του αίματος βαθείας, ή παράγουσιν ουσίας, αιτινες δρασιν επί των περιζ ως δηλητήρια. Η προκει- μένη εικων 8 παριστά τά βακτήρια της φυμα- τιώσεως.

Εικων 8. Βακτήρια της φυματιώσεως: Α. Μακροβακτήρια. Β α. Βραχυβακτήρια. Β Κίν- και.

γεωγημένων προσκόπων, διευθυνομένων καθ' όλας τας διευθύνσεις και εξακριβοϋντων τον άριθμόν, τας θέσεις, τας άποστασεις του έχθρου και τά τοιαύτα, έγνωρίζον ανά πλσιν στιγμήν διά τι- νων δυνάμεων και διά τινων μέσων ν' άντεπε- ξέλθωσι κατά του έχθρου. Ούτω και εν τῳ με- γάλῳ άγῶνι περι' υπάρξεως, όν διηνεκώς άγω- νίζεται ό άνθρωπος, άνετίθη εις τούς φυσιοδί- φας ή υπηρεσία των προσκόπων. Εισδύοντες ού- τοι εις χώρας άγκώστους και μακράν κειμένας, λαμβάνουσι πληροφορίας περι' πάντων, εξακρι- βούσι τας πηγάς και συναθροίζουσι γεγονότα περι' της θέσεως, της ισχύος ή της άδυναμίας του άπειλοϋντος τό άτομον έχθρου. η

ΣΠ. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ.

Ο ΝΑΥΑΓΟΣ ΤΗΣ ΚΥΝΟΙΑΣ

(Μυθιστόρημα 'Ιουλίου Βέρν και 'Ανδρέου Λωρξ)
[Μετάφρ. Α. Π. Κουρτίδου.]

[Συνέχεια και τέλος' έδε προηγ. φύλλον.]

Η κυρία Δουρριέν καθ' όλον τον μακρόν της θλίψεως αύτης χρόνον διεφύλαττεν άμυδράν τινα έλπίδα ότι ό υίός της έζη. 'Εφ' όσον μήτηρ τις δέν ίδη ίδιούς όμμασι νεκρόν τό τέκνον της, άρνείται να έπικουρώση, ως είπειν, δια της συγ- καταθέσεως της, την άλλήθειαν του φοβερού και άνεπανορθώτου γεγονότος, όπερ καλείται θάνατος. Παραμυθείται λέγουσα ότι ήπατήθησαν ίσως οι μάργυρες, ότι παρεπλήνησαν αυτούς τά φαινόμενα. Πιστεύει ότι δυνατόν να επιστρέψη αίφνης, άνα- μένει δ' ως είπειν την επιστροφήν εκείνην. Χι- λιάδες μητέραν στρατιωτών και ναυτών υπό- κεινται εις την εκ στοργής φρεναπάτην ταύτην, ή δέ κυρία Δουρριέν, υπέρ πλσιν άλλην, είχε τό δικαίωμα να τριψη τοιαύτην χιμαιρικήν έλπίδα.

Πράγματι ή τραγική σκηνή του ναυαγίου διέμενε πρό των όφθαλμών της, μετά είκοσι δύο έτη, ζωηρά ως την πρώτην ήμέραν του φοβε- ρου δυστυχήματος. "Εβλεπε την Κυρθλιαν κυ- ματόπληκτον και κινδυνεύουσαν να καταποντισθῆ. "Εβλεπεν έαυτήν προσδέουσαν διά των ίδιων της χειρών τό τέκνον της επί μεγάλου σωσίβιου, εν ή' έπιβάται και ναύται εισώρμων, έσωρεύοντο εις τας άκάτους, είτα δέ άπολειφθεύσαν όπισω και παρακαλοϋσαν, καθικετεύουσαν να σώσωσι τουλάχιστον τό βρέφος. "Ανθρωπός τις έλαβε τότε από των χειρών της τό σωσίβιον, άλλος δέ των ναυτών έρριψεν αύτην εις μίαν των άκάτων. 'Αλλά ταυτοχρόνως μετά φρίκης άπεριγράπτου είδε τό σωσίβιον ώθούμενον εις την θάλασσαν, άναρπαζόμενον μακράν του πλοίου υπό των κυ-

μάτων, ατίνα έθραύοντο κατά του επιδεδμεμένου λίκνου. Σπαρακτική τότε εξέβαλε κραυγήν, διέφυγε τὰς κρατούσας αὐτὴν χεῖρας, ἐβυθίσθη εἰς τὸ τρικυμιώδες πέλαγος ὅπως σώσῃ τὸ τέκνον τῆς... Οὐδ' ἐνόησε πῶς ὁ γενναῖος αὐτῆς Τζῶν Δέμμαν ἔσωσεν αὐτήν, ἀλλ' ἐνεθυμείτο ἐπι τὴν ὀδυνηροτάτην ἀρτύεισιν αὐτῆς εἰς τὴν πραγματικότητα, τὴν ὀξείαν ἀπελπισίαν, τὰς πυρετώδεις νύκτας, εἴτα τὴν ἀκατάπαυστον ὀδύνην, καὶ τὰς μακρὰς ἀνωφελεῖς ἑρεύνας!.. Ναί, ἀνεμιμνήσκειτο πάντων ἡ δυστηνος γυνή. Ἀκριδέστερον δ' εἰπεῖν τόσον φοβερὰν πληγὴν κατήνεγκε κατ' αὐτῆς τὸ δράμα ἐκεῖνο, ὥστε διέμεινεν ἀνάτως μεμωλωπιμένη. Εἰκοσιπενταετηρὶς σχεδὸν εἶχε παρέλθῃ ἀπὸ τῶν γεγονότων ἐκεῖνων, ἀλλ' ἡ κυρία Δουρριέν ἐθρήνηε ἐπι τὸ τέκνον αὐτῆς ὅπως τὴν πρώτην ἡμέραν!

Ἐν τῇ κατ' ἐξοχὴν μητρικῇ ἐκείνῃ καρδίᾳ, ἐν μέσω τοῦ πένθους καὶ τῆς θλίψεως συνετηρεῖτο ἀκαμία ἡ ἀνάμνησις τοῦ προσφιλοῦς ὄντος!.. Ἐνίστα ὄνειροπολοῦσα ἐφ' ἀντάξεται τὸν υἱὸν αὐτῆς διερχόμενον τὰς ἀλλεπαλλήλους φάσεις τῆς παιδικῆς ἡλικίας, τῆς ἡθῆς καὶ τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας. Ἐκαστον ἔτος ἀναπαρίστα αὐτὸν ὡς θὰ ἦτο, ὡς ἦτο ἴσως, διότι διεφύλαττε πείσμονά τινά πιστῶν ὅτι ἐξῆ εἰσέτι. Τὴν ἀόριστον ἐκείνην ἐλπίδα οὐδὲν ἴσχυσε ν' ἀποσείσῃ οὐδ' αἰμάται ἀνεργεῖαι οὐδ' αἰ ἀνωφελεῖς ἑρευναι, οὐδ' ὁ παρελθὼν χρόνος!

Διὰ τοῦτο τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἀνέμενε τὸν πατέρα αὐτῆς στερεὰν ἔχουσα ἀπόφασιν νὰ ζητήσῃ ἀκριβείας περὶ τῶν συμβαινόντων πληροφορίας.

Ὁ Δουρριέν ἀφίκετο παρακολουθούμενος ὑπὸ νέου τινός, ὃν συνέστησεν αὐτῇ διὰ τούτων τῶν λέξεων:

— Κέρη μου, σοῦ συνιστῶ τὸν κύριον Ἐρικ Ἐρσεθον περὶ τοῦ ὁποῖου τὸς ἀκίς σοῦ ὠμίλησα, καὶ ὅστις πρὸ ὀλίγου ἦλθεν εἰς Παρίσιους. Ἡ Γεωγραφικὴ Ἐταιρία θὰ τῷ ἀπονεῖμῃ τὸ μέγα μετάλλιον τῆς τιμῆς μου ἕκαμε δὲ τὴν χάριν νὰ δεχθῇ τὴν φιλοξενίαν μας.

Ἐν τῇ ἀμάξῃ εἶχε συμφωνηθῆ νὰ μὴ ἀποκαλυφθῇ ἀμείσως καὶ τραχέως ἡ ἀλήθεια, ἀλλ' ὁ Ἐρικ νὰ διηγηθῇ πρῶτον τυχαίως δῆθεν τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐν Νορῶν εὐρεθέντος παιδίου, καὶ ὅττω κατὰ μικρὸν, χωρὶς νὰ ἐπενέγκῃ βίαιον ἠθικὸν κλονισμόν εἰς τὴν κυρίαν Δουρριέν νὰ βιολογήσῃ ὅτι εἶνε υἱὸς τῆς. Ἀλλ' εὐθεὶς ἐνώπιον τῆς μητρός αὐτοῦ ἐπελάθετο τῶν ἀποφασισθέντων. Ἐγένετο ὠχρότατος καὶ ὑπέκλινε βαθίως οὐδὲ λέξιν δυνηθεῖς ν' ἀρθρώσῃ.

Αὕτη δὲ ἐγερεθίσσα τοῦ ἀνακλίντρου παρετήρει αὐτὸν μετ' ἀγαθότητος. Ἀλλ' αἰφνης οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς διαστάλησαν, τὸ χεῖλός τῆς ἐφρικίασεν, ἡ χεὶρ τῆς ἐτάθη πρὸς αὐτάν:

— Υἱέ μου!.. Εἰσθε υἱὸς μου! ἀνέκραξε.

Χωρήσασα δ' ἐν βῆμα πρὸς τὸν Ἐρικ

— Ναί, εἶσαι τὸ παιδί μου, εἶπεν. Ἐχεις διατὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πατρός σου!..

Ἐν ᾧ δ' ὁ Ἐρικ κατασπώμενος εἰς δάκρυα ἐγονυπέτει ἐνώπιον τῆς μητρός του, ἡ δυστυχῆς γυνὴ λαβοῦσα διὰ τῶν δύο χειρῶν τὴν προσφιλῆ κεφαλὴν τοῦ υἱοῦ τῆς καὶ ἀσπαζομένη αὐτὸν ἐπι τοῦ μετώπου κατέπιπτε λιπόθυμος ἐξ ὑπερβαλλούσης εὐτυχίας!..

ΚΒ'

Ἐπιλογος.

Μετὰ ἓνα μῆνα ἡ θετὴ τοῦ Ἐρικ οἰκογένεια προσελήθη εἰς οἰκογενειακὴν ἐορτὴν ὑπὸ τῆς μητρός αὐτοῦ καὶ τοῦ πάππου εἰς τὸ ἡμίσειον λεῦγαν ἀπέχον τῆς Βρέστης κτήμα αὐτῶν Βαλφραϊ. Ἡ κυρία Δουρριέν ἠθέλησεν ἐξ εὐγενοῦς εὐγνωμοσύνης, νὰ καταστήσῃ κοινωνοὺς τῆς βαθείας, τῆς ἀνεκφράστου χαρᾶς αὐτῆς, τὰς ἀφελείας καὶ ἀγαθὰς ἐκείνας ὑπάρξεις, αἵτινες εἶχον αἴσθη τὸν υἱὸν τῆς. Ἀπήτησε δὲ ὅπως καὶ ἡ κυρὰ Κατρίνα καὶ ἡ Βάνδα, ὁ Ἐρσεθον καὶ ὁ Ὄθων ἔλθωσιν ἐκ Νορβηγίας μετὰ τοῦ ἱατροῦ Σάβαρσεγκρόνα, τῆς Καζας, τοῦ Βρέδεξορδ καὶ τοῦ Μαλαρίου.

Ἐν μέσω τῆς τραχείας ἐκείνης τῆς Βρετάνης φύσεως, παρὰ τὴν ἀγρίαν τῆς Ἀμερικῆς θάλασσαν, οἱ Νορβηγοὶ ἦσαν ἤττον βεβαίως ἐκτεταπισμένοι ἢ ἐν τῇ ὁδοῦ Βαρὲν τῶν Παρισίων. Ἐπεχειροῦν μακροὺς εἰς τὰ δάση περιπάτους, διηγοῦντο πρὸς ἀλλήλους, ὅτι ἠγνόουν οἱ μὲν περὶ τῶν δὲ, συνηρημολόγουν τὰ μέρη τῆς ἀληθείας ἢ ἐγίνωσκον ἕκαστος περὶ τῆς μυστηριώδους ἐκείνης ἱστορίας. Κατὰ μικρὸν δὲ πλείεστα ἀνεξήγητα αὐτῆς σημεῖα διηυκρινήθησαν. Φῶς ἐξέθορον ἐκ τῆς συσχάτισεως τῶν γεγονότων, τῶν μακρῶν διαλέξεων καὶ συζητήσεων.

Καὶ πρῶτον ποῖος ἦν ἀράγε ὁ Τοῦδωρ Βράουν; Ἐκ ποίου μεγάλου συμφέροντος ὁρμώμενος παρεκώλυε παντὶ σθένει τὸν Ἐρικ ν' ἀνεύρῃ τὴν οἰκογενειάν του; Μία καὶ μόνη λέξις τοῦ Πατρικίου Ὀδόνογαν ἤρκεσε ν' ἀποκαλύψῃ τοῦτο: ὁ Τοῦδωρ Βράουν ἐκαλεῖτο ἀληθῶς Τζῶν, ὑπὸ τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα μόνον ἐγίνωσκον αὐτὸν ὁ δυστυχῆς Ἴρλανδός. Ἀλλ' ὁ Νῶε Τζῶν ἦτο συνέταιρος τοῦ πατρός τοῦ Ἐρικ ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει τῆς πηγῆς τοῦ πετρελαίου, ἣν εἶχεν ἀνακαλύψῃ ὁ νεαρὸς μηχανικός ἐν Πενσυλβανίᾳ. Ἡ ἀπλή ἐξακρίθωσις τῆς ταυτότητος τοῦ Ἀμερικανοῦ ἔρριπεν ἀπαίσιον φῶς ἐπι γεγονότων, αἵτινα ἐπι μακρὸν διέμειναν μυστηριώδη. Τὸ ὑπόπτον τῆς Κυρίας ναυάγιον, ἡ πτώσις τοῦ βρέφους εἰς τὴν θάλασσαν, ὁ θάνατος ἴσως τοῦ πατρός τοῦ Ἐρικ—πάντα αὐτὰ φεῖ ὡς ἀρχικὴν αἰτίαν εἶχον τὸ ἐταιρικὸν συμβόλαιον, ὅπερ ὁ Δουρριέν ἀνεύρει

ἐν τοῖς ἰγγράφοις του καὶ ὑπερ διεσάφισε διὰ τινων ἐπεξηγήσεων.

— Πολλοὺς μῆνας πρὸ τοῦ γάμου του, εἶπεν εἰς τοὺς φίλους τοῦ Ἐρικ, ὁ γαμβρός μου εἶχεν ἀνακαλύψῃ πλησίον τοῦ Χαρρισθούργου πηγὴν πετρελαίου. Ἀλλὰ στερούμενος τῶν ἀναγκαίων κεφαλαίων ὅπως ἀγοράσῃ τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτῆς, ἐκινδύνευε ν' ἀπολέσῃ τὰ μεγάλα κέρδη αἵτινα ὑπῆρχετο ἢ ἐπιχειρήσει. Τυχαίως ἐγνώρισε τότε τὸν Νῶε Τζῶν, ὅστις δυσχυρίζετο μὲν ὅτι ἦτο βόεμπορος ἐκ Φάρ—Οὐέστ, ἀλλὰ πράγματι ἦτο—ὡς βραδύτερον ἐγνώσθη—δουλέμπορος εἰσάγων εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἀνδραποδα ἐκ τῆς Νοτίας Καρολίνας. Ὁ Τζῶν οὗτος ἀνέλαβε νὰ καταβάλῃ τὸ πρὸς ἀγορὰν τῆς πηγῆς Βαρδαλλίας καὶ ἐκμετάλλευσιν αὐτῆς ἀπαιτούμενον ποσόν, ἔπεισε δὲ τὸν Γεωργίον νὰ ὑπογράψῃ συμβόλαιον ἐκασφαλίζον εἰς ἑαυτὸν τὸ πλείετον τοῦ κέρδους. Ἐγὼ ἠγνόουν τοὺς ὄρους τοῦ συμβολαίου τούτου, κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ γάμου τῆς θυγατρὸς μου, κατὰ πάντα δὲ τὰ φαινόμενα καὶ ὁ Γεωργίος αὐτὸς τὸν ἠγνόει. Ἦτο ἡμιστὰ ἐντριβῆς περὶ τὰ τοιαῦτα. Εἶχε πλείεστα ἄλλα προσόντα, ἦτο ἀπαράμιλλος μαθηματικός, φυσικός, μηχανικός, ἀλλ' ἐστερεῖτο πάσης πείρας τοῦ βίου δις ἡδὴ δι' ἀπειρίαν περιουσίαν ὅλην ἀπολέσας.

Ὡς φαίνεται, καὶ εἰς τὰς μετὰ τοῦ Νῶε Τζῶν διαπραγματεύσεις του εἰδείξε τὴν συνήθη του ἀμεριμνησίαν. Ὑπέγραψε κλειστοῖς ὄμμασι τὸ ὑποβληθὲν αὐτῷ συμβόλαιον. Ἰδοὺ τὰ κυριώτερα ἄρθρα αὐτοῦ, κατὰ μετάφρασιν ἐκ τῆς ἀγγλικῆς εἰς ἣν ἦτο συνταταγμένον.

α. . . Ἄρθ. 3. Ἡ κυριότης τῆς πηγῆς Βαρδαλλίας θὰ μείνῃ ἀδιάρητος μετὰ τοῦ ἀνακαλύψαντος αὐτὴν κ. Γεωργίου Δουρριέν καὶ τοῦ ἑτερορρήθμου συνεταίρου κ. Νῶε Τζῶν.

α. Ἄρθ. 4. Ὁ κ. Νῶε Τζῶν θέλει ἔχῃ τὴν διαχείρισιν ὅλου τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὅπερ κατέβαλε πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῆς πηγῆς. Ὁ πωλῆ τὰ προϊόντα αὐτῆς, ἢ ἀποταμιεύῃ τὰς εἰσπράξεις, θὰ ἀποτινῇ τὰς δαπάνας ὑποχρεούμενος νὰ δικαιολογῇ αὐτὰς ἕκαστον ἔτος εἰς τὸν συνέταιρόν του καὶ νὰ διανέμηται μετ' αὐτοῦ τὰ καθαρά κέρδη. Ὁ δὲ κ. Γεωργίος Δουρριέν θὰ διευθύνῃ τὰ τεχνικὰ ἔργα τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἄρθ. 5. Ἐν ἡ περιπτώσει εἰς τῶν συγχυρίων ἐπιθυμῆσῃ νὰ πωλήσῃ τὸ μερίδιον αὐτοῦ ὑποχρεούται νὰ παράσῃ τὸ δικαίωμα τῆς παραγορᾶς εἰς τὸν συνέταιρόν του ὅστις λαμβάνει τριμῆνον προθεσμίαν πρὸς ἀπόφασιν, θέλει δὲ γίνῃ ἀπόλυτος κύριος καταβάλλον τὸ κεφάλαιον πρὸς τρία τοῖς ἑκατὸν ἐπι τῶν βεβαιωθεισῶν προσόδων κατὰ τὸν τελευταῖον ἰσολογισμόν.

Ἄρθ. 6. Μόνα τὰ τέκνα ἐκατέρου τῶν συνεταίρων κληρονομοῦσι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ. Ἐν ἡ περιπτώσει ὁ εἰς τῶν συνεταίρων εἶνε ἄτεκνος,

ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ τέκνου ἢ τῶν τέκνων τοῦ ἀποθανόντος συνεταίρου, πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ εἰκοστού αὐτῶν ἔτους, ἡ κυριότης ὀλάκληρος μεταβαίνει εἰς τὸν ἐπιζῶντα συνέταιρον, ἀποκλειομένων πάντων τῶν ἄλλων κληρονόμων τοῦ ἀποθανόντος.

«Σημ. Τὸ παρὸν ἔθρον συνετάχθη ἕνεκα τῆς διαφόρου ἐθνικότητος τῶν δύο συνεταίρων καὶ πρὸς ἀποφυγὴν δικαστικῶν περιπλοκῶν.»

Τοιοῦτα ἦτο, ἐξηκολούθησεν ὁ Δουρριέν, τὸ συμβόλαιον τὸ ὁποῖον εἶχεν ὑπογράψῃ ὁ μέλλων γαμβρός μου, καθ' ἣν ἐποχὴν οὐδ' ἐφ' ἀντάξεται κἄν νὰ νυμφευθῇ, καὶ ὅτε πάντες, ἐκτός ἴσως τοῦ Νῶε Τζῶν, ἠγνόουν τὴν μεγίστην ἀξίαν ἣν ἐμελλε βραδύτερον ν' ἀποκτήσῃ ἡ πηγὴ Βαρδαλλία. Ὁ Ἀμερικανὸς ἐσκόπει πιθανῶς ν' ἀπέλπισῃ τὸν συνέταιρόν του περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐξογκῶν ἐπιτήδεας τὰς δυσχερεῖας ὅπως δι' ἐλαχίστης δαπάνης ἀποκτήσῃ τὴν ἀποκλειστικὴν κυριότητα. Ὁ γάμος τοῦ Γεωργίου μετὰ τῆς θυγατρὸς μου, ἡ γέννησις τοῦ υἱοῦ τῶν, καὶ ἡ αἰφνιδία ἀποκάλυψις τοῦ μεγίστου τῆς πηγῆς πλούτου, μετέβαλον ἄρδην τὰ πράγματα. Δὲν ἦτο πλέον δυνατὸν νὰ σπετερισθῇ ἐντὶ τεμαχίου ἄρτου τὴν προσδοσφῆρον ἐκείνην πηγὴν, ἀλλ' ἤρκει ν' ἀποθάνῃ ὁ Γεωργίος καὶ εἴτα ὁ μοναδικὸς αὐτοῦ κληρονόμος. Ὅθεν μετὰ δύο ἀπὸ τοῦ γάμου του ἔτη, ἐξ μῆνας μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ ἐγγόνου μου, ὁ Γεωργίος εὐρέθη νεκρὸς πλησίον φρεατός τινος, δηλητηριασθεὶς ὑπὸ θανατηφόρων ἀτμῶν, ὡς εἶπον οἱ ἱατροὶ. Δὲν ἤμην τότε εἰς τὰς Ἡνωμένους Πολιτείας, διότι ἐν τῷ μεταξύ εἶχον διορισθῆ εἰς τὴν Ρήγαν, τὸ δὲ ζήτημα τῆς κληρονομίας ἐκανόνισθη ὑπὸ πληρεξουσίου ἐπιτρόπου. Ὁ Νῶε Τζῶν ἐφάνη συμβιβαστικώτατος καὶ ὑπέγραψε πάντας τοὺς ὑπὸ τῆς θυγατρὸς μου προταθέντας ὄρους. Συνεφωνήθη δὲ νὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ αὐτὸς ἐκμεταλλούμενος τὴν πηγὴν τοῦ πετρελαίου διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐταιρίας καταβάλλων καθ' ἐξαμηνίαν εἰς τὴν Κεντρικὴν Τράπεζαν τῆς Νέας Ὑόρκης τὸ ἀνήκον εἰς τὸ παιδίον μέρος τῶν καθαρῶν κερδῶν. Φεῖ! οὔτε τὴν πρώτην κἄν ὄσιν ἐπέπρωτο νὰ πληρώσῃ!.. Ἡ θυγάτηρ μου ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ ἐπιβασθεῖσα τῆς Κυρίας. Τὸ πλοῖον τοῦτο ὡς γνωστὸν ἐναυάγησεν, ἀλλὰ ὑπὸ τόσον ὑπόπτους περιστάσεις ὥστε ἡ ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρία κατώρθωσε ν' ἀπαλλαγῇ πάσης εὐθύνης. Ἐν τῷ ναυαγίῳ ἐκείνῳ ὁ μοναδικὸς κληρονόμος τοῦ Γεωργίου ἐξηφανίσθη, ἔκτοτε δὲ ὁ Νῶε Τζῶν ἐμεινε μόνος κύριος τῆς πηγῆς Βαρδαλλίας, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καρπούμενος ἐξ αὐτῆς εἰσὸδήμα ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδων δολαρίων!

— Δὲν ὑπόπτεισθε ποτὲ ὅτι ὁ Ἀμερικανὸς ἦτο ἀναμειγμένως εἰς τὰ ἀλλεπαλλήλα ταῦτα δυστυχήματα; ἠρώτησεν ὁ Βρέδεξορδ.

— Τὸν εἶχεν ὑποπευθῆ, ὡς ἦτο ἐπόμηνον, διότι ἡ συρροή ἐκείνη τῶν τυχαίων δῆθεν δυστυχημάτων, τὰ ὅποια ἔλα ἔτεινον εἰς τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἦτο λίαν ὑποπτος· ἀλλὰ πῶς ν' ἀποδείξω βασιμούς τὰς ὑπονοίας μου, ἰδίως δὲ πῶς νὰ εὐρω ἑκαρπῆ στοιχεῖα ὅπως πείσω τὴν δικαιοσύνην νὰ ἐπιληφθῆ ἀνακρίσεων; Ἐστηρίζομαι ἐπὶ ὑποθέσεων μόνον, εἴξευρον δὲ ἐκ πείρας πόσον ὀλίγας ἐλπίδας πρέπη νὰ ἔχη τις ἐκ τῶν δικαστηρίων εἰς διεθνεῖς ἰδίαις διαδικασίαις. Ἐκτός τούτου καθήκον εἶχον νὰ παραγορῶ τὴν θυγατέρα μου, τοιαύτη δὲ δίκη ὄχι μόνον θ' ἀνερίπιζε τὴν ὀδύνην της ἀλλὰ καὶ θὰ ἐφάνετο ὡς ἐξ ἀπλῆς φιλοχρηματίας κινηθεῖσα. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἀπεράσιμα νὰ πωπῆσω. Ἐπραξα κακῶς ἀρὰ γε; Δὲν τὸ πιστεύω, διότι ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι οὐδὲν θὰ κατώρθουν. Ἰδέτε, σήμερον ἔτι, εἰ καὶ συνενοῦμεν ὅλας τὰς ἐντυπώσεις μας, ὅλα τὰ γνωστά εἰς ἡμᾶς γεγονότα, πόσον δύσκολον εἶνε νὰ καταλήξωμεν εἰς ἀκριβῆ τι συμπέρασμα!

— Ἀλλ' εἰς πάντα ταῦτα πῶς ἐξηγεῖτε τὸ μέρος τὸ ὅποιον διεδράματισεν ὁ Πατρίκιος Ὀδόνογαν; προσεῖπεν ὁ ἰατρός Σβαρευγκρόνα.

— Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ πολλῶν ἄλλων εἰμεθα ἠναγκασμένοι νὰ προσφύγωμεν εἰς εἰκασίαις· ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἡ ἐπομένη εἶνε ἡ πιθανωτέρα. Ὁ Ὀδόνογαν οὗτος, μαθητευόμενος ὢν ἐπὶ τῆς *Kunthias* καὶ διωρισμένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πλοίαρχου, εὐρίσκειτο εἰς διαρκεῖς σχέσεις μὲ τοὺς ἐπιβάτας τῆς πρώτης θέσεως, οἵτινες συνέτρωγον μετὰ τοῦ κυβερνήτου. Ἐγνώριζε λοιπὸν βεβαίως τὸ ὄνομα τῆς θυγατρὸς μου, καὶ τὴν ἐθνικότητά της καὶ ἠδύνατο εὐκόλως νὰ συντελέσῃ εἰς ἀνεύρεσίν της. Ἀνέβηκεν ἀρὰ γε εἰς αὐτὸν ὁ Νῶε Τζῶν ἐγκληματικὴν τινα ἐντολήν; Συνήγγησε καὶ οὗτος εἰς τὸ ὑπόπτον ναυάγιον τῆς *Kunthias*, ἢ ἀπλῶς μόνον ἔριψε τὸ παιδίον εἰς τὴν θάλασσαν;— ταῦτα πάντα οὐδέποτε θὰ μάθωμεν ἀκριβῶς, διότι ὁ Ἴρλανδὸς ἀπέθανεν. Ὅπως δὴποτε ὅμως βέβαιον εἶνε ὅτι ἐγένετο κάλλιστα πλοῦν σπουδαιότητα εἶχε διὰ τὸν πρῶτον συνέταιρον τοῦ Γεωργίου ἀπὸ παιδί τοῦ σωσιθίου καὶ ὅτι τοιοῦτος ἄνθρωπος, ὅπως μᾶς παριστάνουν τὸν Ὀδόνογαν, μέθυσος καὶ ὀκνηρὸς, θὰ ἠθέλησεν ἐξάπαντος νὰ καρπωθῆ τὸ μυστικὸν πρὸς χρηματισμὸν. Εἴξευρον ἀρὰ γε ὁ Ὀδόνογαν ὅτι ἀπὸ παιδί τοῦ σωσιθίου ἦτο πράγματι ζῶν; Ἦ ἔσωσεν ἀρὰ γε ἐπίτηδες ἀνελευσῆς τῆς θαλάσσης καὶ ἀρείς ἐπειτα αὐτὸ παρὰ τὴν Νορόην ἢ ἄλλως πῶς; Καὶ τοῦτο εἶνε δυνατὸν. Ἀλλ' ἐξάπαντος εἶχε διαβεβαίωσιν τὸν Νῶε Τζῶν ὅτι τὸ παιδί τοῦ σωσιθίου ἐζῆν καὶ μετὰ τὸ ναυάγιον, εἶχε καυχῆθῆ ὅτι ἐγνώριζε πῶς εὐρίσκειτο ἀναμφιβόλως δὲ θὰ ἐδήλωσε πρὸς αὐτὸν ὅτι ἔλαβε τὰ μέτρα του ὅπως, ἂν τῷ συμβῆ δυστύχημα τι, μάθῃ τὸ παιδίον τὴν ἀλήθειαν. Ὁ Νῶε

Τζῶν ἠναγκάσθη τότε ν' ἀγοράσῃ τὴν σιωπὴν τοῦ ἄλλοτε μαθητευομένου τῆς *Kunthias*, αὕτη δὲ βεβαίως ἦτο ἡ πηγή τῶν περιοδικῶν προσόδων τοῦ Ἴρλανδοῦ δούκις ἐπανέκαμπτεν εἰς Νιέαν Ὀρόκην.

— Ὅλα αὐτὰ μοὶ φαίνονται πιθανώτατα, εἶπεν ὁ Βρέδεζορδ. Προσθέτω δὲ ὅτι ἡ ἀλληλουχία τῶν γεγονότων ἐπικυροῖ πληρέστατα τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Αἱ πρώται γνωστοποιήσεις τοῦ ἰατροῦ Σβαρευγκρόνα ἐτάραξαν τὸν Νῶε Τζῶν. Ἐνόμισεν ἀπαράιτητον ν' ἀπαλλαγθῆ τοῦ Πατρίκιου Ὀδόνογαν, ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ ἐνεργήσῃ μὲ φρόνησιν ἀκριβῶς διότι ὁ Ἴρλανδὸς ἐβεβαίωτο ὅτι εἶχε λάβῃ προφυλακτικὰ μέτρα. Ἐραεσθη λοιπὸν εἰς τὸ νὰ τὸν ἐκπτοήσῃ, πείσας αὐτὸν ὅτι ἐπέκειτο ταχεῖα παρέμβασις τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης. Ταῦτα ἐξάγονται καὶ ἐξ ὅσων μᾶς διηγήθη ἐν Νιέαν Ὀρόκην ὁ πανδοχεὺς τῆς *Ἐρυθρᾶς Ἀγκύρας Βόουλες*, καὶ ἡ σπουδὴ μετ' ἧς ἐδραπέτευσεν ὁ Ὀδόνογαν. Ἐξάπαντος θὰ ἐνόμισεν ὅτι ἐκινδύνευε νὰ συλληφθῆ καὶ διὰ τοῦτο μετηνάστεισε τέσον μακρὰν—μέχρι τῶν Σαμογετῶν—καὶ ὑπὸ ψευδὲς ὄνομα. Ὁ Νῶε Τζῶν, ὅστις τῷ εἶχε δώσῃ βεβαίως τὴν συμβουλήν ἐκείνην, ἐνόμισεν ὅτι ἦτο ἀσφαλέςτατος πλέον. Ἀλλ' αἱ ζητούσαι τὸν Πατρίκιον Ὀδόνογαν γνωστοποιήσεις ἐπέβαλον αὐτὸν εἰς δεινὴν ἀνησυχίαν. Ἦλθε λοιπὸν εἰς τὴν Στοκόλμην ἐπίτηδες ὅπως μᾶς βεβαίωσῃ ὅτι ὁ Πατρίκιος Ὀδόνογαν εἶχεν ἀποθάνῃ, ἐπίσης δὲ ὅπως ἴδιοις ἡμᾶς ἐῖπεν ὅτι μὲχρι τίνος εἶχον προχωρήσῃ αἱ ἐρευνᾶί μας. Τέλος ἐπῆλθεν ἡ ἐκ τῆς *Βέγας* ἀνταπόκρισις καὶ ὁ ἀπόπλους τῆς *Ἀλάσκας* εἰς τὰς πολιτικὰς θαλάσσας. Ὁ Νῶε Τζῶν ἢ Τούδωρ Βράουν βλέπων τότε ἐπιχειροῦμεν τὸν κίνδυνον—διότι ἡ εἰς τὸν Πατρίκιον Ὀδόνογαν ἐμπιστοσύνη του ἦτο ἐλαχίστη βεβαίως,—δὲν ἀπέκνησεν οἰονδήποτε ἐγκλημα νὰ διαπράξῃ πρὸς σωτηρίαν του· εὐτυχῶς τὰ πράγματα ἀπέληξαν αἰσιως, ἀλλὰ τῶρα δύναμαθα νὰ εἴπωμεν ὅτι εὐθὴνὰ τὴν ἐγλυτώσαμεν.

—Τίς οἶδε ἴσως αὐτοὶ οὗτοι οἱ κίνδυνοι συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ μας; εἶπεν ὁ ἰατρός. Ἄν δὲν ἐναυαγοῦμεν εἰς τὴν *Κρόαν Ἐέραν*, θὰ ἐξηκολουθοῦμεν πιθανῶς τὸν πλοῦν μας διὰ τῆς Σουεζείου διώρυγος καὶ θὰ ἐφθάνομεν εἰς τὸν Βεργίγειον παρῆμόν πολὺ ἀργά ὥστε δὲν θὰ εὐρίσκομεν τὴν *Βέγαν*. Εἶνε δὲ πολὺ ἀμφίβολον ὅτι θὰ καταβρῶνάμεν νὰ μάθωμεν τίποτε ἀπὸ τὸν Ὀδόνογαν ἂν εὐρίσκομεν αὐτὸν μετὰ τοῦ Τούδωρ Βράουν. Πραγματικῶς εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀποστολῆς ἡμῶν συνετέλεσαν τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτῆς τραγικὰ συμβάντα, τὴν δὲ ἀνεύρεσιν τῆς οικογενείας τοῦ Ἐρικ ὀφείλομεν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν περίπλοον ὃν ἐξετέλεσεν ἡ *Ἀλάσκα*, καὶ εἰς τὴν δόξαν τὴν ὅποιαν ἐκ τούτου ἀπέκτησεν ὁ νεκρὸς αὐτῆς κυβερνήτης.

—Ναί, εἶπεν ὑπερηφάνως ἡ κυρία Δουρριέν θυπεύουσα διὰ τῆς χειρὸς τὴν κόμην τοῦ υἱοῦ της, ἡ δόξα μου τὸν ἀπέδωκε!

Ταυτόχροτως δὲ σχεδὸν προσεῖπε:

—... Ὅπως μου τὸν εἶχεν ἀφαιρέσῃ τὸ ἐγκλημα, ὅπως μοὶ τὸν διεφύλαξεν ἡ ἀγαθότης ὄλων σας καὶ μοῦ τὸν ἔκαμε τοιοῦτον ὥστε νὰ ὑπερηφανεύωμαι δι' αὐτόν...

—Καὶ ὅπως ἡ μιαιότης τοῦ Νῶε Τζῶν θὰ κάμῃ τὸν Ἐρικ μὲν ἕνα τῶν πλουσιωτέρων ἀνδρῶν τῆς Ἀμερικῆς! ἀνέκραξεν ὁ Βρέδεζορδ.

Πάντες ἠτένισαν ἐπ' αὐτὸν μετ' ἐκπλήξεως.

—Βεβαίως ἀπήντησεν ὁ περιφανὴς δικηγόρος. Ὁ Ἐρικ δὲν εἶνε ὁ κληρονόμος τοῦ πατρὸς του εἰς τὴν κατὰ τὸ ἥμισυ κυριότητα καὶ νομὴν τῆς πηγῆς *Βαρδαλλίας*;... Δὲν ἐστερήθη παρανόμως τῶν ἐξ αὐτῆς προσόδων εἰκοσι δύο δλόκληρα ἔτη; Διὰ νὰ διεκδικήσῃ αὐτὰς ἀρκεῖ ν' ἀποδείξῃ ὅτι εἶνε υἱὸς τοῦ Γεωργίου Δουρριέν, δύναται δὲ νὰ πράξῃ τοῦτο διὰ τῆς μαρτυρίας ὄλων μας, ἀπὸ τῆς μαρτυρίας τοῦ Ἐρσεβον καὶ τῆς κυρῆς Κατρίνας μέχρι τοῦ Μαλαρίου καὶ ἡμῶν αὐτῶν. Ἄν ὁ Νῶε Τζῶν ἀφῆκε τέκνα, τὰ τέκνα ταῦτα εἶνε ὑπεύθυνα διὰ τὴν ὑπέρογκον ταύτην καθυστέρησιν, ἥτις θ' ἀπορροφήσῃ πιθανῶς ὅλον τὸ εἰς αὐτὰ ἀνήκον μερίδιον τοῦ ἐτοιρικοῦ κεφαλαίου. Ἄν ὁ ἄθλιος ἐκείνος δὲν ἔχη τέκνα, τότε κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ συμβολαίου τὸ ὅποιον μᾶς ἀνέγνωσεν ὁ κ. Δουρριέν, ὁ Ἐρικ καθίσταται ὁ ἀποκλειστικὸς κληρονόμος. Ὡστε ἢ οὕτως ἢ ἄλλως ὁ Ἐρικ εἶχε ἐν Πενσυλβανίᾳ ἐκατὸν πενήντα ἕως διακοσίαν χιλιάδων δολλαρίων ἐτήσιον εἰσόδημα!...

—Αἰ, αἰ!... εἶπε γελῶν ὁ ἰατρός Σβαρευγκρόνα, ὁ μικρὸς ψαρῆς τῆς Νορόης ἔγενε, βλέπω, περίφημος γαμβρός... Ἐδραβεύθη ἀπὸ τὴν Γεωγραφικὴν ἑταιρίαν, ἐξετέλεσε τὸν πρῶτον περί τὸν πόλον περίπλοον, καὶ ἔχει πρόσθετον διακοσίαν χιλιάδων δολλαρίων!... Δὲν πιστεύω νὰ εὐρίσκωνται πολλοὶ τοιοῦτοι σύζυγοι ἐν Στοκόλμῃ!... Τί λέγεις καὶ σὺ, Κάζα;

Ἡ νεῆνις ἐγένετο περιπόρφυρος ἀκούσασα τὴν αἰφνιδίαν ἐκείνην ἐρώτησιν, ἥς ὁ θεῖος αὐτῆς δὲν ὑπέπτευε βεβαίως τὴν σκληρότητα. Ἡ Κάζα πρὸ μικροῦ ἀκριβῶς διενοεῖτο ὅτι ἐδείχθη λίαν ἀδέξια ἀπενοηρῶνκα τὸ πρὸς αὐτὴν αἶσθημα τοῦ Ἐρικ, καὶ ὅτι ἔπρεπε τοῦ λοιποῦ νὰ μεταβάλλῃ συμπεριφορὰν.

Ἀλλ' ὁ Ἐρικ, παρὰδύξως οὐδὲν ἠσθάνετο πλέον πρὸς αὐτὴν ἀπ' ὅτου ἐβλέπεν ἑαυτὸν ὑπερτερον τῆς ἀδίκου περιφρονησεῶς της. Ἐβλεπε δὲ ἡ ἀπουσία καὶ οἱ κατὰ τὰς μακρὰς νυκτερινὰς τετραωρίας διαλογισμοὶ κατέδειξαν αὐτῷ τὴν ἐρητύτητα τῆς καρδίας τῆς Κάζας, εἶτε δι' ἄλλο τι, εἰς τὴν ἀλαζόνα κόρην ἐδείκνυε μόνον τὴν ἀπολύτως ἀναγκαίαν φιλοφροσύνην, ἥς ἐδικαιούτο νὰ

τύχῃ καὶ ὡς νεῆνις καὶ ὡς ἀνεψιὰ τοῦ ἰατροῦ Σβαρευγκρόνα.

Ἡ ἀγάπη δ' αὐτοῦ ἐτάραξη ἐπὶ τὴν Βάνδαν, ἥτις ὄντως καθίστατο θελητικωτέρα ἡμέραι, ἀπομανθάνουσα ὑπὸ τὴν στέγην τῆς εὐγενεῶς αὐτοῦ μητρὸς καὶ εἰτι λείψανον τῶν χωρικῶν ἔξεων ὑπελείπετο αὐτῇ. Ἡ ἄκρα ἀγαθότης, ἡ φυσικὴ χάρις, ἡ ἀπαράμιλλος ἀπλότης τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἐρσεβον καθίστων αὐτὴν ἀγαπητὴν τοῖς πᾶσι. Πρὶν εἶτι παρελθῶσιν ὀκτὼ ἡμέραι ἀπὸ τῆς εἰς Βαλφερρὰ ἐλεύσεώς της ἡ κυρία Δουρριέν διεκήρυττεν ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν πλέον νὰ ἀποχωρισθῆ αὐτῆς.

Ὁ Ἐρικ ἔπειτε τὸν Ἐρσεβον καὶ τὴν κυρῆς Κατρίναν ν' ἀφῆσαι τὴν Βάνδαν ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τὸν ῥητὸν ὅρον ὅτι ἕκαστον ἔτος θὰ μετέβαινε μετ' αὐτοῦ εἰς Νορόην. Ἀπειράθη νὰ κρατήσῃ ἐν Βρετάνῃ ἀπασαν τὴν νετὴν αὐτοῦ οἰκογένειαν ἀναλαθὼν μάλιστα νὰ μετακομίσῃ δλόκληρον, παρὰ τὴν παραλίαν τῆς Βρέστης, τὸν ξύλινον οἰκίσκον, ἐν ᾧ διήλθε τὴν νεότητά του. Ἀλλὰ τὸ σχέδιον ἐκείνο τῆς ἀθρόας μεταναστεύσεως ἐθεωρήθη ἀνέπιπτον. Ὁ Ἐρσεβον καὶ ἡ σύζυγός του δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μεταβάλλωσιν ἐν τοιαύτῃ ἡλικίᾳ τὰς ἐξεις τοῦ βίου των. Ἀφῆκε λοιπὸν αὐτοὺς ν' ἀπέλθωσι παρασχόν τὰ μέσα νὰ διέλθωσιν ἀνέτως τὸ ἥμερον γῆρας των.

Ὁ Ἐρικ ἠθέλησε νὰ φυλάξῃ παρ' αὐτῷ τὸν Ὀθωνα τούλάχιστον. Ἀλλὰ καὶ οὗτος προὔτιμα τὸν ἠμίσκον του πάντων τῶν ἐπὶ γῆς λιμένων καὶ οὐδὲν ἐπάγγελμα προέκρινε τοῦ ἀλευτικοῦ. Ὁμολογητέον ὅτι ἡ λινοχόρος κόμη καὶ οἱ κυανοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς Ρενίλδ, τῆς θυγατρὸς τοῦ ἐπιστάτου τοῦ ἐν Νορόῃ ἐργοστασίου τοῦ Σβαρευγκρόνα, δὲν ἦσαν ξένα πρὸς τὴν ἀκατανίκητον ἔλξιν ἣν τὸ μικρὸν νορβηγικὸν χωριὸν ἐξήσκει ἐπ' αὐτόν. Τοῦτο τούλάχιστον συνεπέραναν ὁ Ἐρικ καὶ ἡ Βάνδα ὅτι ἐμαθον ὅτι τὰ προσεχῆ «Γιοῦλ» (Χριστούγεννα) ἐμελλε νὰ νυμφευθῆ αὐτὴν.

Ὁ Μαλάριος σκοπεῖ νὰ διδάξῃ καὶ παιδαγωγῆσῃ τὰ τέκνα αὐτῶν ὡς ἄλλοτε τὸν Ἐρικ καὶ τὴν Βάνδαν. Ἀνέλαβε μετροπρόως τὴν θέσιν αὐτοῦ ἐν τῷ σχολείῳ τοῦ χωρίου, ἀφ' οὗ μετέσχε τῶν ὑπὸ τῆς Γεωγραφικῆς τῆς Γαλλίας Ἐταιρίας εἰς τὸν κυβερνήτην τῆς Ἀλάσκας ἀπονεμηθεισῶν τιμῶν. Νῦν ἐπιβλέπει τὰ τυπογραφικὰ δοκίμια τοῦ ἐξαιρέτου αὐτοῦ συγγράμματος περὶ τῆς Χλωρίδος τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν ἐκδιδομένον ἀναλώμασι τῆς Λιναίας Ἐταιρίας. Ὁ δὲ ἰατρός Σβαρευγκρόνα εὐρίσκειται περὶ τὸ τέλος μεγάλου ἐπιστημονικοῦ ἔργου, ὅπερ θ' ἀπαθανάτιση τὸ ὄνομα αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἐπιγενεστέροις.

Ὁ ἐπιφανὴς δικηγόρος Βρέδεζορδ εἰργάσθη ἀκαμάτως ὅπως ἀποδείξῃ τὰ ἐπὶ τῆς κυριότητος τῆς

πηγής *Bardallias* δικαιώματα του Έρικ, εκέρδισε δι' την δίκην εν τῷ πρωτοδικείῳ καὶ τῷ ἐφετῆῳ ἐπισημασίας διὰ μεγάλου θριάμβου τὸ ἐνδοξόν αὐτοῦ δικηγορικὸν στάδιον.

Ὁ Έρικ ἄμα τῇ νίκῃ ταύτῃ καὶ τῇ ἐξ αὐτῆς περιελθούσῃ αὐτῷ μεγάλῃ περιουσίᾳ ἠγόρασε τὴν *Αλάσκαν*, ἣν κατέστησε θαλαμηγόν αὐτοῦ. Μεταβαίνει δὲ δι' αὐτῆς ἕκαστον ἔτος μετὰ τῆς κυρίας Δουρριέν καὶ τῆς Βάνδας εἰς τὴν ἐν Νορὴν θετὴν αὐτοῦ οικογένειαν. Καίτοι δὲ φέρει σήμερον νομίμως τὸ ὄνομα Αἰμίλιος Δουρριέν, ἐξ εὐγνωμοσύνης παρήρτησε καὶ τὸ τοῦ Έρσιβον, οἱ δὲ οἰκίσαι αὐτῷ διετήρησαν τὴν ἑξίν τοῦ καλεῖν αὐτὸν Έρικ.

Ἡ μήτηρ τοῦ Έρικ ποθεῖ ἐνδομύχαις νὰ ἴδῃ τὸν υἱὸν τῆς συζευγνόμενον μετὰ τῆς Βάνδας, ἣν ἀγαπᾷ ὡς θυγατέρα αὐτῆς· ἡ δ' εὐχὴ αὐτῆς σύμφωνος εὔσα καὶ πρὸς τὴν κλίσιν τῆς ἰδέας αὐτοῦ καρδίας δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ πραγματοποιῆθῃ.

Ἐν τούτῳ ἡ Κάζα μένει ἀγαμος ἀνομολογούσα καθ' ἑαυτὴν ὅτι ἀδὲν τὰ ἐβόλεψε καλὰ. Ὁ ἱατρός Σβαρμεγκρόνα, ὁ Βρέδεζορδ καὶ ὁ καθηγητῆς Χόστετ ἐξακολουθοῦσι καίζοντες οὕτως.

Ἐσπέραν τινὰ καθ' ἣν ὁ ἱατρός ἐφάνη ἱτακώτερας τοῦ συνήθους ἐν τῷ παιγνίῳ ὁ Βρέδεζορδ ἐνόμισε καλὸν νὰ τῷ ὑπενθυμίσῃ γεγονὸς τι πρὸ πολλοῦ ληθαρονηθέν.

— Πότε δὲ σκοπεύετε νὰ μοῦ στείλετε τὸν Πλινόν σας τοῦ Ἄλδου Μανουτίου; εἶπε κακεντρέχως ἐπ' αὐτὸν ἀτεινίζων. Δὲν πιστεύω νὰ διςχυρίζεσθε πλέον ὅτι ὁ Έρικ καταγεται ἐξ Ἰρλανδῶν.

Ὁ ἱατρός ἔμεινεν ἐπὶ στιγμὴν ἐμβρόντητος ἐκ τῆς αἰφνιδίας ἐκείνης ἐπιθέσεως. Ἄλλ' ἀμέσως συνελθὼν:

— Μπᾶ! εἰς πρόην πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας καταγεται ἐκ βασιλείων τῆς Ἰρλανδίας, εἶπε μετὰ πεποιθήσεως. Διόλου παραδόξον νὰ συμβαίῃ τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὴν οικογένειαν τῶν Δουρριέν.

— Ὡ! βεβαίως, ἀπάντησεν ὁ Βρέδεζορδ. Ἔβλεπε μάλιστα τόσον προσάληθες ὥστε ἴσως πρέπει νὰ σᾶς στείλω καὶ τὸν Κοϊντιλιανόν μου.

ΓΛΑΔΣΤΩΝ

[Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε προηγούμε. φύλλον.]

Ἐν τῇ παρούσῃ προσωπογραφίᾳ πολλὰς ἀνεφέρα ἐκτιμήσεις καὶ κρίσεις λίαν τραχείας δι' ἄνδρα, ὃν πολλοὶ λατρεύουσιν ὡς ἡμίθεον. Ἄς ἐπανεέλθωμεν εἰς αὐτὰς ὅπως προσπαθήσωμεν διυλιζόντες καὶ καθίροντες αὐτὰς ἀπὸ τῆς μνησικακίας καὶ τῆς κομματικῆς ζηλοτυπίας ν' ἀνεύρωμεν τὰς πραγματικὰς ἐλλείψεις. Ἐῴκαιρον ἐπομένως εἶνε νὰ μνημονεύσωμεν ἐνταῦθα τῆς ἀλληλοδιαδόχου ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἀνόδου τῶν δύο

πρωθυπουργῶν, τῶν ἐναλλὰξ διοικησάντων τὴν Ἀγγλίαν ἀπὸ τοῦ 1868.

Ἐν ἀρχῇ ὁ νῦν ἀρχηγὸς τῶν *Ουέγων* ἦτο τάρως, ὁ δὲ λόρδος Βήκονσφιλδ, ὁ βραδύτερον γενόμενος ἠγέτης τῶν *τάρων*, ἦτο φιλελεύθερος. Ὁ κ. Γλάδστον ἔλεγεν ὅτι ἦτο συντηρητικὸς, ἀλλ' ἐψεύδετο πρὸς ἑαυτὸν. Αἱ φιλελεύθεροι ἀρχαὶ ἦσαν ἡ βᾶσις τοῦ χαρακτῆρός του. Εἰς τὰ πρῶτα αὐτοῦ συγγραμμάτα τὰ πλήρη γενναίω φροσύνης καὶ ἐνθουσιασμοῦ ὑπερπλεονάζουσιν ἐν πάσῃ γραμμῇ οἱ οἰωνοὶ προσεχούς πολιτικῆς ἀλλαγιστίας. Ὁ μετ' αὐτοῦ συνοδοιπορήσας ἐν Ἰταλίᾳ ἔλεγε: «Βαθύτατα ἀναμφιβόλως εἶνε ἐρριζωμένος ὁ ριζοσπαστισμὸς εἰς τὴν νεκρὴν ταύτην κεφαλὴν ἐν ἀγνοίᾳ τῆς.» Οὕτως ἐν τῷ εἰρημῷ τῆς λογικῆς τοῦ βίου τοῦ ἀνδρός τούτου ἡ μεταβολὴ τῶν ἀρχικῶν αὐτοῦ δοξασίων οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ αἰφνιδίως ἀποκάλυψις τῆς ἀληθοῦς αὐτοῦ ἡμερηφύτου κλίσεως.

Δύναται νὰ βηθῇ τὸ αὐτὸ περὶ τοῦ λόρδου Βήκονσφιλδ, ἀπλῶς τότε Δισραίλη καλουμένου; Οὐχί, τῇ ἀληθείᾳ. Ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἐκλογικῆς περιόδου βλέπων αἴφνης ὅτι ἡ ὡς φιλελεύθερου ὑποψηφιότης αὐτοῦ ἐν τῷ διαμερισματι τῆς Κέντης ἐμελλε ν' ἀποτύχῃ προσέφερε τολμηρῶς ἑαυτὸν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν συντηρητικῶν ἄλλης κομητείας. Τὸ διάθημα ἦτο ὅπως ἀνακίδες, ἀλλ' ὁ ἀντιπαλὸς τοῦ Γλάδστονος οὐδέποτε ἐδίλτασε νὰ προβῇ εἰς τολμηρὰς πράξεις καὶ εἰς ἀπρόσπτα ἐγγειρήματα. Ἐφερε τότε μακρὰς παραγναθίδας καὶ ἐστολιζέτο διὰ παντοίων κοσμημάτων ὡς ἀγαλμάτιον Παναγίας. Ἐυειδῆς καὶ καλλωπιστῆς τέλειος ἐγένετο ἀρεστός εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν διὰ τῆς κομφοπρεπειίας καὶ τοῦ ἐπιτετηδευμένου ἥθους του, κατέθελε δὲ αὐτὴν διὰ τῆς ἀξίας του ὡς μυθιστοριογράφου. Αἰσθανόμενος κρείττονα τὴν θέσιν του ἐν τῷ κύκλῳ ἐκείνῳ, ὅπου εὐμενῶς ἐγένετο δεκτὸς καὶ ὅπου εὗρισκε συνδρομὴν ὅπως ἀναδειχθῇ, δὲν ἐξῆλθε πλέον αὐτοῦ. Ὁ κ. Δισραίλης ἀνέμιξε πάντοτε κατόπιν δόσιν τινὰ ἀγυρτείας εἰς τὴν πολιτικὴν του, ἣ κάλλιον εἰπεῖν δόσιν τινὰ ῥομαντισμοῦ. Εἰσήγαγε πολλάκις τὴν φιλολογίαν ἐν τῇ πολιτικῇ περικοσμῶν χυδαία πράγματα δι' εὐχῶν λέξεων, ἐνθουσιαζουσῶν τοὺς ἀνοήτους καὶ ἐπαυξάνουσῶν τὸ γόητρόν των. Ἐνθυμοῦνται ὅλοι τὴν κομπώδη φράσιν ἣν ἀπέκομισεν ἐκ τοῦ Συνεδρίου τοῦ Βερολίνου: «Ἐιρήνη μετὰ τιμῆς!

Μέχρι τοῦδε ἐν τῇ ἀντιπαροβολῇ ὑπερέχει ὁ κ. Γλάδστον. Ἄλλ' ἄς εἰσέλθωμεν νῦν εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ πολιτικοῦ σταδίου τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ ἄς ἐξετάσωμεν αὐτὸν ἐμπράκτως. Ὁ πολιτικὸς αὐτοῦ ὀρίζων φαίνεται περιοριζόμενος ἐντὸς τοῦ Ἠνωμένου Βασιλείου. Πέραν τῶν Βρετανικῶν νήσων οὐδὲν βλέπει. Τὸ διάστημα δόγμα τῆς μὴ ἐπαμβάσεως, τὸ ἀπαγολοῦν τὴν

Εὐρώπην ἀπὸ τεσσαρακονταετίας, οὐδένα ἔσχε ποτὲ σθεναρότερον αὐτοῦ συνήγορον, ἐκτὸς ἴσως τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου. Ἡ περιφρόνησις του πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τὸν ἔκαμε νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος του. Δὲν εἶνε θαυμαστὸς τῆς ἀποικιακῆς ἰσχύος τῆς Ἀγγλίας· τὸ λέγει παρρησίᾳ εἰς πάντα, ἐτόλμησε δὲ καὶ νὰ γράψῃ ἐν τῷ *Δεκάτῳ Ένάτῳ Αἰῶνι* πρὸ τινων ἐτῶν ὅτι «ἤλθεν ἡ σειρά τῆς Ἀμερικῆς καὶ οἱ ἡ Ἀγγλίᾳ ὠφείλειν ὑποτασσάμενη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ταχθῇ ἐν ἴσῃ μέρει μετὰ τῆς Ὀλλανδίας.» Περαιτέρον νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἡ γνώμη του οὐδέμιαν εὗρεν ἤχῳ εἰς τὴν ἐξεγερθεῖσαν φιλοπατριὰν τῶν συμπολιτῶν του.

Ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ του ἐπὶ τοιούτων ἔργων θεμελιωμένη ἦτο ὡς ὠφείλει συνεπῆς, συνοψίζεται δὲ εἰς τὴν ἀπόλειπτον τοῦ Τράνσβαλ καὶ τοῦ Ἀφγανιστάν, εἰς τὴν δημιουργίαν ψυχρῶν μετὰ τῆς Εὐρώπης σχέσεων, ἣς τὴν φιλίαν ἀπεξενώθη καὶ εἰς τὴν καταστρεπτικὴν εἰς Αἴγυπτον ἐκστρατείαν. Ταῦτα πάντα ἐλιγγουσι μὲν βεβαίως πίστιν εἰς τὸ δόγμα τῆς μὴ ἐπαμβάσεως, ἀλλὰ καὶ ἀπειρίαν στρατηγικὴν ἐν τῷ μεταξύ τῶν ἰθῶν ἀγῶνι.

Εὐτυχέστερος ὑπῆρξεν ὁ κ. Γλάδστον ὡς πρὸς τὰ ἐσωτερικὰ. Ἡδυνήθη ἐντίμως καὶ ἀμείπτως νὰ συμβιβάσῃ τὰς δημοσίας ἀνάγκας μετὰ τῆς φορολογικῆς κατήργησε τὸ ἐπονεϊδίστον τῶν στρατιωτικῶν βαθμῶν ἐμπόριον τὸ καθαπτόμενον τῆς τιμῆς τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ· κατεπολέμησε τὴν πρὸς τὴν μέθην βροπὴν διὰ νόμου αὐστηρῶς ἐφαρμοζόμενου, εἰ καὶ ἀνεπαρκούς, ὡς πρὸς τὰς ὥρας καθ' ἃς ὀφείλουσι νὰ κλείωνται τὰ πωλοῦντα πνευματικά διὰ τῆς ἐργαστήρια· ἐπέμφεν εἰς Ἰνδίας τὸν πρίγκιπα τῆς Οὐαλλίας διὰ νὰ κατασιγάσῃ τὴν εὐλογον δυσἀρεσκίαν καὶ ἀναζωπυρήσῃ τὴν συμπάθειαν λαοῦ, ὃν ὁ λίαν βραδείως ἐξεγερθεὶς οἰκτὸς του ἀψήγησεν ἐπὶ πολὺ πάσχοντα τὰ δεινὰ φρικτῆς σιτοδείας.

Πρὸ τριάκοντα ἐτῶν εἶνε διαρκῶς χεῖρα φιλικὴν πρὸς τὴν Ἰρλανδίαν, ἣτις οὐχ ἦττον δὲν ἐξέτιμησε ποσῶς τὰς προσπάθειάς του καὶ παρεγνώρισεν τὴν φιλίαν του, διότι πλέον ἢ ἀπαξ ἐθυσίασεν αὐτὴν ἀνωφελῶς. Ὄφειλε ἐν τούτοις εἰς αὐτὸν ἐν μέτρον δικαιοτάτον, τὴν κατάργησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀνεγνωρισμένης προτεσταντικῆς ἐκκλησίας ἐν χώρᾳ καθολικῇ.

Μεταξὺ τῶν ἐπιτυχῶν μεταρρυθμίσεων τοῦ κ. Γλάδστονος καταλέγονται καὶ οἱ ἐκλογικαὶ νόμοι. Ἐπεκτείνων τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου καὶ εἰς τὰ ταπεινότερα στράματα, στηρίζων δὲ αὐτὸ ἐπὶ τῶν βάσεων τῆς φορολογίας καὶ τῆς ἰδιοκτησίας, ἐνέχυσεν αἶμα νέον εἰς τὸ ἀναμικτὸν ἐκλογικὸν σῶμα.

Ἡ διοικήσις του δὲν ὑπῆρξεν ἄμοιρος ταλαντομοσε κβ'. — 1886

τεύσεως· καὶ εἰς αὐτὴν παρατηροῦνται πολλὰ ἀσυνέπειαι. Ὡς ἐκ τούτου δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποφύγῃ πολλὰς προτάσεις περὶ ψήφου μορφῆς, ἐξ ἧς μόλις καὶ μετὰ κόπου ἐσώθη τὸ 1872, ὅτε ἡ Βουλὴ ὀργισθεῖσα τὸν κατηγόρησεν ἐπὶ παραβιάσει τῶν θεσμῶν καὶ ἐπὶ ἀυθαίρετῳ προστασίᾳ διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ σίρ Ροβέρτου Κόλλιερ εἰς τὴν δικαστικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἰδιαίτερου συμβουλίου. Ἡ αὐτὴ μομφὴ τῷ ἀπεδόθη ἐκ νέου τὸν ἐπόμενον μῆνα ὑπὸ τοῦ Κοινοβουλίου καὶ τοῦ Πανεπιστημίου ἐνεκα τῆς ἐκλογῆς τοῦ αἰδεσίμου κ. Έρβεῦ ὡς πρυτάνεως τοῦ Έβελμ.

Τινὲς τῶν ἀνακολουθιῶν αὐτοῦ τυγχάνουσι κατάφωροι. Οὕτως ἀφῶ ζωηρῶς ἀντέστη εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν Ἰουδαίων εἰς τὸ Κοινοβούλιον, ὑπεστήριξεν ὀλίγους μῆνας βραδύτερον μετὰ τῆς αὐτῆς σφοδρότητος τὸ νημοσχεδίον τοῦ λόρδου Ρώσσελ, δι' οὗ προτεινέτο ἡ παραδοχὴ αὐτῶν. Μικρὸν ἀφῶ ἤγειρε τὴν φωνὴν ἐν ἀξίᾳ θαυμάστῳ ἀγορεύσει ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, ἐξώρκειπε τὴν Βουλὴν (τὴν 17 Ἰουλίου 1880) ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐλευθερίαν ταύτην εἰς τὸν Ὀ' Δόνελ θέλοντα νὰ ἐπερωτήσῃ τὴν κυβέρνησιν περὶ τοῦ νεοσιτὶ διορισθέντος πρέσβειος τῆς Γαλλίας Σαλλεμέλ-Λακούρ. Ἰσοσάκις δὲ ἀφῶ ἐχαρακτήρισεν ὡς ζήτημα ἐμπιστοσύνης τὴν ψήφον τῆς Βουλῆς, ἠνέχθη νὰ μὴ τύχῃ αὐτῆς καὶ παρέμεινεν ἐν τῇ ἔξουσίᾳ!

Μὴ γινώσκων, ὡς ὁ Βίσμαρκ, νὰ καθυποτάσσῃ τοὺς ἄνδρας, ὃν τὴν ἀξίαν φοβεῖται ἢ τοὺς δυναμένους νὰ παρεμβάλωσι προσκόμματα εἰς τὴν πολιτικὴν του, τοὺς ἀποκοιμίζει καὶ τοὺς ἐξαπατᾷ. Οὕτω προσηνέχθη πρὸς τὸν σίρ Μπάρτλ-Φρέρ, πρὸς τὸν Πάρνελ, πρὸς τὸν Δίλλων, ἐν ἀφῶ ἐκολάκευσε καὶ ἠλευθέρωσε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1881, ἐπειδὴ ἀνθίστατο εἰς τὰς περὶ συμβιβασμοῦ προτάσεις του, διέταξε νὰ συλλάβωσι καὶ φυλακίσωσιν αὐτὸν ἐκ νέου.

Ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτοῦ μετὰ τῆς βασιλίσσης προσπαθεῖ νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος διὰ τῆς ἐν τῇ Βουλῇ πλειονοψηφίας του. Πλὴν ἡ βασιλίσσα ἀείποτε ἀμειπτον συνταγματικὴν διαγωγὴν τηροῦσα δὲν μεταβάλλει τὰς ἀτομικὰς πεποιθήσεις τῆς κατὰ τὴν ὄρεξιν τοῦ τυχόντος. Ἀποκρύπτει ἀδιάσειστος τὰς ἐντυπώσεις τῆς καὶ συμπεριφέρεται πρὸς πάντα τοὺς ὑπουργοὺς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, δὲν πιστεύω ὅμως ὅτι ὁ «Γουλιέλμος τοῦ λαοῦ» ἀναποκρίνεται εἰς τὸ ἰδιαίτερον αὐτῆς ἰδανικόν.

Ἡ ἀξία τοῦ Γλάδστονος δύναται νὰ ἰδρῆθῃ ὡς ἐξῆς: εἶνε ἐξαιρετὸς ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν, πλὴν ἄθλιος ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν.

Ὁ κ. Γλάδστον δὲν ἀγαπᾷ οὔτε τὸ Λονδίον, οὔτε τὴν μεσημβρινὴν Ἀγγλίαν, ἐνεκα τοῦ του δὲ πρῶτην φορὰν ἐφέτος (1886) παρετηρήθη τὸ περιέργων φαινόμενον ὑπουργοῦ ἀποπορευμένου

νὰ παρακαθήνη εἰς τὸ γέφυμα τοῦ λόρδου δημάρχου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναρρήσεως αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς ἀποροῦντας πῶς ἀνέχεται τὰς ἀνάπασαν στιγμὴν ἐκτοξευομένης κατ' αὐτοῦ ἐμπαιθεῖς προσβολῆς, ἢ ἀπάντησις εἶνε εὐκολός. Τὰ πάντα μηχανώνται οἱ περὶ αὐτὸν ὅπως τῷ ἀποκρύψωσι πᾶν τὸ κατ' αὐτοῦ γραφόμενον, τόσον δὲ καλῶς φρουρεῖται καὶ προστατεύεται καὶ ἀπομονοῦται ἐν τῆς ἐξωθεν ἐπικρίσεως, ὥστε ὅτε ἐσυρίχθη εἰσερχόμενος εἰς τὴν Ἐκθεσιν τῆς Ἰγυεινῆς, περιεφέρετο δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἐμμανῆς καὶ ἀφρίκων ὡς θηρίον διωκόμενον τῆς φωλεᾶς του. Ἡ πλήρης βεβαιότης ἐν ἣ διετέλει ὡς πρὸς τὴν δημοτικότητά τ.υ. ἀποτόμως τῷ ἀφηρεῖτο. Τοσαύτη ἦτο ἡ καταβαλλομένη μέριμνα ὅπως ἀφίνηται μακαρίως ἐλεύθερος ἐντὸς τοῦ νέφους τῆς προσποιήσεως καὶ τῆς πλάνης, ὥστε εἰς οὐδὲνα ἐπιτρέπετο νὰ ἐξενέγκῃ ἐπὶ παρουσίᾳ του ἰδίαν γνώμην. Ὅτε κυρία τις ὑψηλῆς περιωπῆς ἀπετόλμησεν ἐν τινὶ γέφυματι νὰ συζητήσῃ μετ' αὐτοῦ, ἢ κυρία Γλάδστωνος τῇ ἐπέμψε πάραντα μικρὸν χαρτίον διαβεβασθὲν ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα τῶν συνδαιτυμένων, ἐν ᾧ ἦσαν γεγραμμέναί αἱ ἐξῆς λέξεις: Δὲν συζητοῦν μετὰ τοῦ πρώτουπουργοῦ.

Ὁ κ. Γλάδστων, ὁ ὑπαρχηγός οὗτος τοῦ Πάλλμερστον, στερεῖται καὶ τοῦ ἠθικοῦ σθένους καὶ τῆς παγκοσμίου ἐπιρροῆς τοῦ ἀρχηγοῦ του. Εἰς τοῦτον πρέπει ν' ἀποδοθῇ ἡ τιμὴ τῆς δημιουργίας τῆς νεωτέρας κοινωνίας.

Ἀναντιρρήτως ὁ νῦν πρωθυπουργός δὲν ἐπλάσθη ὅπως συχνά ᾤξῃ εἰς τὰς αἰθούσας τῆς ἐλευκτῆς κοινωνίας καὶ δὲν διαπρέπει εἰς αὐτὰς ὡς ὁ λόρδος Γράμβιλ, ὁ λόρδος Σπένσερ, ἄλλως τε καὶ δὲν ἐπιμελεῖται πολὺ τοῦ συρμού. Ἄλλ' εἰς τὸν οἰκιακὸν βίον, θελκτικὴ εἶνε ἢ μετ' αὐτοῦ συνδιάλεξις. Ἀκροᾶται μετὰ προσηθείας, λαλεῖ δὲ μετὰ διακρίσεως καὶ δασκίς δύναται μετὰ κύρους νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ σοβαροῦ τινος ζητήματος, πράττει τοῦτο ἄνευ φορτικῆς ἐπιδείξεως σοφίας. Εἶνε εὐθυμὸς καὶ εὐδαιμόνη ἂν παρουσιασθῇ περίστασις τὸν Ἐφημέριον τοῦ Βραϊν, παλαιὸν ἔσσημα, ἐνᾧ παρίσταται ὁ ἀγαθὸς ἐφημέριος πρόθυμος ν' ἀνταλλάξῃ τὴν θρησκείαν του ἄνευ πολλῶν ἐνδοιασμῶν, ὑπὸ τὸν βρον νὰ μὴ στερηθῇ τοῦ μισθοῦ του. Οἱ κακντρεχεῖς πολλάκις ἀνέτρεξαν εἰς τὸν Ἐφημέριον τοῦ Βραϊν θέλοντες νὰ ὑπαινιχθῶσι τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις τοῦ πρωθυπουργοῦ. Ἄλλοτε ἠρέσκετο ν' εὐδαιμόνηται παραλείπων προὔτιμα ἰδίως τὸ Camp Down faces.

Ὁ ἐβδομηκοντα καὶ ὀκτώ ἐτῶν πρεσβύτης οὗτος χειρίζεται ἀκόμη τὸν πύλεον τοῦ ὑλοτόμου, μία δὲ τῶν μικρῶν αὐτοῦ κενόδοξιῶν, περὶ ἧς πολλάκις ἐγένετο λόγος, εἶνε δασκίς ὑποδέχεται

καὶ ξενίζει φίλους ἐν τῇ ἐπαύλει τοῦ Χαουάρδεν νὰ καταβάλλῃ ἐν δένδρον ἐπὶ παρουσίᾳ των.

Ἀκάματος δρομεὺς δὲν ποιεῖται νὰ διανύσῃ δρόμον δέκα λευγῶν καὶ μὲ ὄλον τὸν ἐκ τῶν δυναμιτιστῶν κίνδυνον, διατρέχει μόνος καὶ πεζῇ τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου· πρὸ μικροῦ μόλις ὀλίγον ἔλειψε νὰ κατασυντριβῇ ὑπ' ἀμάξης, ἐνᾧ ἐβοήθει τυφλὸν θέλοντα νὰ διασχίσῃ τὸ Πικαδίλλου.

Ἡ θαλερότης του εἶνε παραιμιώδης, ἢ δὲ γυναικαρέσκειά του δύναται, ὡς λέγουσι, νὰ τῷ ὑπαγορεύσῃ ὀγκώδη ἀπομνημονεύματα. Αἱ ἐφημερίδες πρὸ καιροῦ διηγῆθησαν ὅτι οἱ Ἰησοῦται ἐπιτηδείως ἐρριψαν εἰς τὰς ἀγκάλας του ὠραιότητα Ἰρλανθὴν ἔχουσαν ἀποστειλὴν νὰ προσηλυτίσῃ αὐτὸν εἰς τὸν καθολικισμόν.

Ἰσχυρίσθησαν πάλιν ἄλλοτε ὅτι διετέλει εἰς σχέσεις μετὰ τινος ἀξιεράστου βεβήλου, τῆς εὐειδούς Λαύρας Β... ἣτις ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἀγγλικὴν συνήθειαν τοῦ νὰ σπείρῃ χρυσὸν ἐν Παρισίοις, ἐσπεῖρε χρέη λίαν ἀξιοσέβαστα, τὸ μόνον ἄλλως τε προερχόμενον ἐξ αὐτῆς πράγμα ὅπερ θὰ ἦδύνατο νὰ χαρακτηρηθῆ διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἐπιθέτου. Ἡ σειρὴν αὕτη εἶνε νῦν ἐγγαμος, τὴν δὲ ἱστορίαν τῆς θὰ διηγηθῶ παρακατιῶν. Πρὸ ὀλίγων ὁμῶς ἐτῶν τῇ ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν ἡ ἰδέα νὰ πέμψῃ τὴν εἰκόνα τῆς εἰς τὸν παλαιὸν τῆς λάτριν. Ἡ κυρία Γλάδστωνος ἦτις μετὰ μερίμνης ζηλοτύπου περιφρουρεῖ τὰς ἀναμνήσεις καὶ τὰς ἀναγνωστέας ἐπιθυμίας τοῦ συζύγου τῆς, λαβοῦσα τὴν εἰκόνα τὴν ἐπέστρεψε πρὸς τὴν ἀποστείλασαν.

Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι αἱ σχέσεις τοῦ μεγάλου πρεσβύτου μετὰ τῆς κυρίας Λάγκτρου ὑπερέβησαν τὰ ὅρια ἀθώας ἐρωτολογίας κακοβούλως ὑπὸ τοῦ πλήθους σχολιασθείσης. Δύναμαι ὁμῶς νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι δὲν ἔπαυσε προσφέρων τὸν φόρον τῆς ἐρωτοτροπίας του πρὸς τὰς γυναῖκας.

Κατέχεται ὑπὸ τῆς μανίας τοῦ ἀποστελλεῖν περιπαθέστατα γραμμάτια ἢ καρδία του φλέγεται καὶ ἀγαπᾷ νὰ σκορπίσῃ τὸ πῦρ τῆς. Καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐτι τοῦ θρανίου του ἐντὸς τοῦ Βουλευτηρίου συχνάκις ἀποστέλλει δολοφόνον ἐπιστολὴν πρὸς τινὰ τῶν παρευρισκομένων εἰς τὴν συνεδρίαν αἰν ὠραίων δεσποινῶν. Πλὴν οὐ μακρὰν τοῦ ὑπουργικοῦ θρανίου, ἐντὸς τοῦ προσωρισμένου διὰ τὴν σύζυγον τοῦ πρωθυπουργοῦ θεωρεῖται, ἵσταται, ὡς αἱ κακαὶ γλώσσαι διαβεβαιούσιν, ἢ κυρία Γλάδστωνος σφραγισθῆσαί τῆς οἰκιακῆς εἰρήνης, ἣτις ἐξωπλισμένη δι' ἰσχυρῶν διόπτρων παρακολουθεῖ διὰ τοῦ βλέμματός πάντα τὰ γεννήματα τῆς γραφίδος τοῦ συζύγου τῆς, ὅτε δὲ ἡ πολιτικὴ ὑποχρεῖ εἰς τὸν ἔρωτα, οἱ ἐχέμυθοι ἀγγελιοφόροι τοῦ κυρίου παραδίδουσιν εἰς τοὺς οὐχ ἥττον ἐχεμύθους ἀγγελιοφόρους τῆς κυρίας

νεωστὶ ἐκκολαφθέντας ἐρωτικούς νεσσούς, οὓς ἡ σύζυγος στραγγαλίζει, διὰ νὰ μὴ προκαλέσῃ ἀπάντησιν εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ἄλεκτορος.

Ὡς φίλος τῆς κυρίας Ν. ἔχω ὅπως δῆποτε τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ὑπεραπίσω, διακηρύσω δὲ ὡς ὅλοις πεπλανημένως τὰς περὶ αὐτῆς συλληφθείσας ὑπονοίας. Δὲν δύναμαι νὰ βεβαιώσω ὅτι γυνὴ ἀνεπτυγμένη ὡς ἡ κ. Ο. Κ. δὲν κολακεύεται ἐκ τῶν αἰσθημάτων αἴτινα ἐμπνέει εἰς τὸν κ. Γλάδστωνον· ἀρνούμαι ὁμῶς διαρρηθῆν ὅτι ἀνταπεκρίθη εἰς αὐτὰ ἔστω καὶ ἐξ ἀπλῆς φιλαρεσκείας.

Λέγεται ὅτι εἶνε κάτοχος μακρῆς ἀλληλογραφίας λίαν ἐνθουσιώδους, περιποιούσης τινὴν εἰς τὴν εὐαισθησίαν τοῦ κ. Γλάδστωνος. Τὸ ἄγνωστο, διότι οὐδέποτε ἠρώτησα περὶ τούτου τὴν κυρίαν Ν.

Ἀναγνωρίζω ὁμῶς εὐχαρίστως καὶ εἶμαι εὐγνώμων πρὸς τὴν συμπαιρωτὶδᾶμου, διότι ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐχρησιμοποίησε τὴν ἐπιτροπὴν τῆς, γράφουσα καὶ διαλεγόμενη ὅπως διατηρήσῃ ἀγαθὰς σχέσεις μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ Ῥωσίας.

Εἰς τὴν δηκτικὴν καὶ φιλοκαύμονα κοινωνίαν ὁ μέγας ἀνὴρ ὑποδεικνύεται δι' ἐπιωνύμου, ὅπερ ἔνεκα φωνητικῆς ὁμοιότητος ἐπεκτείνεται εἰς τὴν σύζυγον του καὶ τὸν υἱὸν του: Hopeless, Soapless, Hopeful, Soapless (ἀπέλπιδος) καλεῖται ὁ πατήρ, Hopeful (πλήρης ἐλπίδος) ὁ υἱός, Soapless δὲ (ἄνευ σαπῶνος) ἢ μήτηρ. Ὁ λίαν κακντρεχῆς ὑπαινιγμὸς οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὴν ὀλίγην φροντίδα τὴν καταβάλλει ἢ κυρία Γλάδστωνος περὶ τὸν καλλωπισμὸν τῆς. Ὅρειλοι βεβαίως ὡς σύζυγος τοῦ πρωθυπουργοῦ νὰ πληρώσῃ τὸν φόρον τῆς εἰς τὴν κακοβουλίαν· δὲν ἀναφέρω ὁμῶς τὰ περὶ αὐτῆς διαδιδόμενα ἀστεῖα ἀνέκδοτα καὶ εὐφυολογίας, ἀν καὶ εἶνε χαρίεστατα. Τὸ βέβαιον καὶ ἀναμφισβήτητον εἶνε ὅτι εἶνε ἀξιόλογος καὶ ἐντυμοσάτη κυρία, ἣς τὸ μεγαλειότερον ἐλάττωμα εἶνε ὅτι στερεῖται τῆς ὀρθῆς ἀντιλήψεως καὶ ἀκριβοῦς ἐκτιμήσεως τῶν πραγμάτων.

Οὐδαμῶς ποιοῦμαι λόγον περὶ τοῦ Στεφάνου Γλάδστωνος κληρικοῦ ἐν Χαουάρδεν, συγγενοῦς ἐξ ἀγχιστείας ἀπὸ τῆς πρώτης συζύγου του μετὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ δουκὸς Σάβερλανθ. Ὁσαύτως οὐδὲν θὰ εἶπω περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ πρωθυπουργοῦ Ἠλένης, ἣτις δὲν ἐδίδαξε τὸ 1880 νὰ εἰσέλθῃ ὡς διδάσκαλος εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριον τοῦ Νιούχαμ. Πλὴν ὀρεῖλω κάτι νὰ εἶπω περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἐρβέρτου, τὸν ὅποιον δὲν πρέπει τις νὰ συγγῆ μετὰ τοῦ ἡμιονύμου υἱοῦ τοῦ Γερμανοῦ ἀρχιγραμματέως.

Ὁ Ἐρβέρτος Γλάδστωνος ἔχει ἦθος νέου ἠθοποιῦ ὑποκρινόμενου πρόσωπον ἐραστοῦ ἐν ταῖς κωμωδίαις. Φέρει δακτυλὸν ἠθροσθέν ἰσχυρῶν ἐπὶ τῆς ἀφθονοῦ, ξανθῆς καὶ οὐλῆς κόμης· ἔχει σιαμὴν τινὰ μύστακος καὶ δύο μεγάλους ὀφθαλμούς ἐκ-

πεπληγμένους, ἀεικινήτους, σπυθιρίζοντας ἐκ παιδρότητας μᾶλλον ἢ ἐξ ἀγχονίας.

Φαίνεται γοητευμένος ἐν ταυτῷ καὶ ἐκπληκτος διότι εἶνε υἱὸς τοῦ πατρὸς του. Ἄν καὶ ὑπερέβῃ τὸ τριακοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, φαίνεται νέος τις ἐκ τῶν συνήθων. Οὔτε ἐλάττωμά τι ἔχει, οὐδ' ἀρετὴν, οὐδὲ τάλαντόν τι ἐφ' ᾧ νὰ διακρίνηται. Κέκμηται τὰ συστατικὰ στοιχεῖα νὰ γείνη ἀξιολογὸς ἐμπορος δυνάμενος νὰ ὑπηρετῇ τὸν πελάτην του, ἡμιλῶν ἐν ταυτῷ περὶ τῆς βρογχῆς καὶ τοῦ καλοῦ κικροῦ. Ἄλλὰ διὰ νὰ ἔχῃ θέσιν μᾶλλον ἕνετον τὸν ἐξοσφενδόνησαν εἰς τὸ βουλευτήριον ὡς ἀντιπρόσωπον.

Συνετὸς καὶ ἀτολμὸς ὢν, ταξειδεύει πάντοτε εἰς Ἰρλανδίαν ὑπὸ πικαστὸν ὄνομα. Ὅλιγον ἐλείψεν ἡμέραν τινὰ ν' ἀνεκαλυφθῇ ἐν Κόρνι ὑπὸ τινος παιδείσης τοῦ Ξενοδοχείου, ἣτις ἀνέγνωσε τὸ ὄνομα του ἐπὶ τοῦ νυκτικοῦ ὑποκαμίσιου — οἷα λέξις δὲ ἐπιστολὴν πραγματευομένην περὶ τῆς ἀγγλικῆς κοινωνίας! — Ὁ Ἐρβέρτος μόλις ἐπαφῆσθε νὰ φύγῃ ἐκ τῆς πόλεως πρὶν διαδοθῇ καὶ προκαλέσῃ θόρυβον ἢ εἰδήσις περὶ τῆς παρουσίας τοῦ υἱοῦ τοῦ πρωθυπουργοῦ. Παντάσθητε εἰς τὴν χώραν τοῦ Δίλλων καὶ τοῦ Πάρνελλ!

Οὐχὶ σπανίως ἐκτομιζέει λόγους ἀπερισκέπτους ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ὑπὲρ τὸ δέον ἀπλοϊκούς πρὸς μεγάλην τῶν συμπολιτῶν του τέρψιν. Τοσαῦτον δυσαρστέεται ἐπὶ τούτῳ ὁ πατήρ του, ὥστε ἐσκέφη ποτὲ νὰ τὸν ἀποκλείσῃ ἐκ τοῦ δημοσίου βίου. Ἐν Λονδίῳ εὐρισκόμενος εἶπε περὶ τοῦ Λονδίνου ὅτι ἦτο ἡ μάλιστα διεφθαρμένη πόλις τοῦ κόσμου. Διὸ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ εἶνε ἥμιστος ἀγαπητός!

Μέχρι τοῦδε τὸ ὠρχίον ψῦλον, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ γάμου τοῦλάχιστον, εἰδείχθη πρὸς αὐτὸν λίαν αὐστηρὸν.

X.

ΤΟ ΛΕΥΚΟΝ ΡΟΔΟΝ

Οἱ ἄνδρες δημιουργοῦσι τὸ μέλλον αὐτῶν, ἐν ᾧ αἱ γυναῖκες ἀναμένουσιν αὐτό. Εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦτο δὲν δίδωμεν ἀπόλυτον ἐννοίαν, διότι εἶνε δυνατόν νὰ καταπολεμηθῇ διὰ πλείστων ἐξαιρέσεων. Ἄλλως τε τὸ ἀπόλυτον δὲν ὑφίσταται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

Ἄλλ' εἶδομεν πολλοὺς ἄνδρας διατασσοντας τὰ κατ' αὐτοὺς ὡς πεσσούς ζατρκίον καὶ πολλὰς γυναῖκας παθητικῶς ἐγκαρτερούσας εἰς τὸ ν' ἀναμένωσι τὰς κινήσεις αὐτῶν· εἶδομεν πάντοτε τοὺς ἄνδρας ὑπολογίζοντας καὶ τὰς γυναῖκας ὑνειροπολοῦσας, διὰ τοῦτο δὲν λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξαιρέσεις.

Εὐτυχῶς ἢ Πράνοια προσέρχεται ἀρωγὸς εἰς

τάς αξίας τῆς μερίμνης αὐτῆς γυναίκας, παρασκευάζουσα, διὰ μυτηριαδῶν μέσων, μέλλον ὑπερ ἀδυνατούσιν αὐταὶ νὰ δημιουργήσωσιν.

Ἡ Κλαίρη Ζοφρὲν δωδεκαετίς εἰσῆχθη εἰς τὸ ἐν Βερσαλλίαις παρθεναγωγεῖον.

Ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς τοῦ ἐκπαιδευτηρίου τούτου ἔχει παραλάβῃ πολλὰ ἄρθρα ἐκ τῶν μοναστικῶν, διὸ αἱ οἰκότροφοι μαθήτριάς δικαιοῦνται σχεδὸν ὡς ἐν μοναστηρίῳ. Ἐν τούτοις δὲν παραμελοῦνται οὔτε ἡ μουσικὴ, οὔτε ἡ ζωγραφικὴ, οὔτε ἡ φιλολογία.

Ἡ μικρὰ Κλαίρη ἦτο περίλυπος τὴν ἐσπέραν τῆς εἰς τὸ παρθεναγωγεῖον εἰσόδου τῆς, καὶ ἀπῆντησε διὰ δακρύων εἰς τὰς φιλοφρονήσεις τῶν συμμαθητριάων τῆς, αἵτινες πλῆσαι ἤθελον νὰ γίνουν φίλαι τῆς πρὶν μάθεισιν ἐπὶ τὸ ὄνομα τῆς. Μετὰ τὴν προσευχὴν βοηθὸς τις σοβαρὰ, καίτοι νεωτάτη, ὠδήγησε τὴν Κλαίρην εἰς τὸν μικρὸν μοναστικὸν τῆς θάλαμον, καὶ τῇ εἶπε:

— Δεσποινίς, ἡ ἀδελφὴ σας Λαύρα ἐκλαίει ἐπίσης ὅταν ἤλθει, ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον ἐπαρηγορήθη. Καὶ σὺς θὰ παρηγορηθῆτε.

Ἡ Κλαίρη διὰ νεύματος διέψευσε τὴν πρόρρησιν ἐκείνης.

Ἡ πρώτη ἐκείνη νύξ πράγματι δὲν ἐφάνη ὅτι παρεσκευάζε μεριδιάματα διὰ τὴν ἐπαύριον.

Ἡ Κλαίρη ὑπνωσεν ὀλίγον ἀλλ' ἐκλαυσε πολὺ.

Ὅτε αἱ πρῶται ἀκτίες τοῦ ἡλίου τῆς εἰκοστῆς τετάρτης Ἀπριλίου ἐφθάσεν εἰς τὸ παραπίτασμα τοῦ παραθύρου τῆς, ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶδεν ἐλαφρὰν σκιὰν κινουμένην ἐπὶ τοῦ λευκοῦ τοίχου τοῦ δωματίου τῆς.

Οἱ φόβοι τῆς νυκτὸς διασκεδάννυνται ὑπὸ τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου. Ἡ Κλαίρη εἶδε τὴν κυμαινομένην ἐκείνην σκιὰν μετὰ παραδόξου ἐνδιαφέροντος, ἐπειδὴ δὲ πρῶτα σκιὰ προῦποτιθησὶ σῶμά τι, ἀνηγέρθη, ἐνεδύθη, καὶ ἤνοιξε τὸ παράθυρον ὅπως ἀνεύρη τὸ σῶμα τῆς σκιᾶς ἐκείνης.

Ἡ τοιαύτη ψυχαγωγία φαίνεται βεβαίως λιαν ἀσθενῆς εἰς τοὺς ὡρίμους τὴν ἡλικίαν, ἀλλ' ἤρκεσεν ὅπως κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον μικρᾶς κόρης, νὰ καταπαύσῃ τὰ δάκρυά τῆς.

Ἡ Κλαίρη εἶδεν ὠραῖον λευκὸν βόδον, κάλυκα τῆς προτεραιᾶς, ὑπερ ἀπομακρυνόμενον τῆς ἀνερπούσης βόδωνις ἐταλαντάτο κατὰ τὰς ἰδιοτροπίας τῆς ἐωθινῆς αἰῶρας.

Τὰ μικρὰ φύλλα τοῦ βόδου ἐκείνου μετ' ἐντελοῦς συμμετρίας διατεταγμένα εἶχον εἰς τὸ ἄκρον αὐτῶν δυσδιάκριτον βόδιον χρῶμα.

Τὸ περικαλλὲς ἄνθος ἐταλαντάτο χαριέντως ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ τοίχου, κινουὶν τὸν ἐπ' αὐτοῦ τελευταῖον τῆς δρόσου μαργαρίτην ἐφαίνετο εὐτυχῆς ὡς ἄνθος μέλλον νὰ ζήσῃ αἰωνίως.

Ἡ Κλαίρη ἠσθάνθη ἀμέσως ἀγάπην πρὸς τὸ βόδον ἐκεῖνο τοῦ οἰκοτροφείου, ὅπερ ἀφυπνίσθη

πρὸ τοῦ ἡλίου ὅπως προσαγορεύσῃ αὐτὴν τόσῳ θελκτικῶς, ὅπως ὑποκλιθῆ πρὸ αὐτῆς τόσον ἐπιχαρίτως!

Ταυτοχρόνως δ' ἐπῆλθεν εἰς τὸ κοράσιον ἡ ἰδέα νὰ δρέψῃ τὸ βόδον ἐκεῖνο, ὅπως κοσμήσῃ τὸ στῆθος τῆς διὰ τοῦ ἀνήθησθαι ἐκείνου κοσμημάτων· ἀλλ' οἱ μικροὶ δάκτυλοι οὐτινες ἐμέλλον νὰ διαπράξωσι τὴν σκληρὰν ἐκείνην πράξιν ἐμείναν ἀίφνης ἀκίνητοι· ὁ κώδων ἤχησεν ἐν τῷ ὑπνωτηρίῳ καὶ ἡ βοηθὸς εἰσῆλθεν.

— Ἀπὸ τώρα ἐσηκώθητε! εἶπε· πολὺ καλὰ αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι ἔχετε μεγάλην ὄρεξιν νὰ ἐργασθῆτε. Μετὰ δέκα λεπτὰ καταβῆτε εἰς τὸ παρακλήσιον διὰ τὴν προσευχὴν. Ἔως τότε ἀναγνώσατε αὐτὸν τὸν κανονισμὸν.

Καὶ ἡ βοηθὸς εἰδείξε διὰ τὸ δακτύλου τῆς μικρὸν πίνακα διὰ μαύρου πλαισίου περιβεβλημένον καὶ ἀνηρητημένον εἰς τὸν τοῖχον.

Ἀπελθούσης τῆς διδασκαλίσης ἡ Κλαίρη ἀνέγνω τὸν κανονισμὸν, ἐν δὲ μόνον ἔβηρον ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς:

Ἀπαγορεύεται τὸ κόπτειν ἄνθη ἐκ τοῦ κήπου.

— Ἐγὼ νομίζω, εἶπε τὸ κοράσιον, ὅτι τὰ ἄνθη εἶνε καρωμένα διὰ τὰ κόπτωμεν. Ὅταν ἤμην εἰς τὸ σπίτι μας, ἐκοπτο καθε ἡμέραν ἀπὸ τὸν κήπον μας. Ὅα εἶπῶ εἰς τὴν μητέρα νὰ μὲ βάλῃ εἰς ἐν ἄλλο παρθεναγωγεῖον. Εἶνε φρικτὸς περιορισμὸς ἐδῶ μέσα.

Δυστυχῶς ἢ εὐτυχῶς διὰ τὴν Κλαίρην παρὰ τὴν ἐπιεικῆ μητέρα τῆς εὗρισκετο ὁ πατήρ τῆς, ὅστις ἐκόλαζε τὴν ὑπερβολικὴν αὐτῆς φιλοστοργίαν πρὸς τὸν συμμέτρον τῆς εὐτυχίας τῆς θυγατρὸς τῆς, καὶ ὅστις εἶπεν εἰς τὴν Κλαίρην, τὴν στιγμήν τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ:

— Κόρη μου, ἐν σὲ ἠγάπων ὀλιγώτερον, θὰ σ' ἐκράτουν εἰς τὸ σπίτι. Ὅκ σὺ ἔπαυρα διδασκαλίσης τοῦ κλειδοκμηθάλου, αἱ ὁποῖαι τὴν ὄραν τοῦ μαθήματος θὰ συνωμίλουν μὲ τὴν μητέρα σου, καὶ δὲν θὰ σὲ ἐδιδάσκον τίποτε πρὸς δέκα φράγκα τὸ μάθημα.

Σὲ θέτω ἐσωτερικὴν εἰς ἐν παρθεναγωγεῖον, ὅπου ἡ ἀμιλλα παρακινεῖ τὰς μαθητριάς νὰ ἐργάζωνται, ὅπου καθε ἡμέρα φέρει τὴν ἐργασίαν τῆς, ὅπου τίποτε δὲν ἀπομακρύνει τὸ πνεῦμα ἀπὸ τὴν σπουδὴν, τίποτε, οὔτε αὐταὶ αἱ θωπεῖαι τῆς μητρὸς. Ἡ κοινωνικὴ τάξις εἰς ἣν θὰ ζήσης ἀπαιτεῖ πολλὰ σήμερον παρὰ τῆς γυναικός· ἡ καλὴ ἀγωγή εἶνε ἡ μόνη εὐγένεια τῶν ἡμερῶν μας.

Ἰσκέι θὰ διδασθῆς πρῶτον τὰ θρησκευτικὰ σου καθήκοντα, τὰ ὅποια περιλαμβάνουν τὰ καθήκοντα τῆς μητρὸς καὶ οἰκοδεσποίνης, καὶ κατόπιν ἀπὸ τὰς ψυχαγωγικὰς τέχνας, τὴν μουσικὴν καὶ τὸν χορόν, θὰ μάθῃς καὶ ὅσας θέλωσιν τὴν πλῆξιν, ἀπὸ τὴν ὕπαιον εἶνε γεμάτη ἡ ζωὴ.

Ἀγαπητὴ μου κόρη, πρόσεξε καλὰ εἰς τούτο

χωρὶς τὰ χαρίσματα τὰ ὅποια μᾶς δίδει ἡ καλὴ ἀνατροφή, καὶ αὐτὸς ὁ πλοῦτος ἐπιφέρει πλῆξιν, ἢ δὲ πλῆξις ἐδῆγει εἰς τὸ κακόν, ὅπως ἡ ἀδελφὴ τῆς ἀργία.

Ἄν καὶ πολὺ μικρὰ, εἶσαι ὅμως ἀρκετὰ ἐξυπνος ὥστε νὰ τὰ ἐννοῆς ὅλα αὐτὰ. Φύλαξέ τα καλὰ εἰς τὴν μνήμην σου καὶ ἐνθυμοῦ τὸν πατέρα σου, ὁ ὅποιος σὲ ἐξορίζει δύο μακρὰ ἔτη ἀπὸ τὴν ἀγαθὴν του διὰ νὰ σὲ κάμῃ εὐτυχὴ ἔτην σου τὴν ζωὴν. Ὑγίαινε, Κλαίρη μου, ὑγίαινε!

Δύο λέξεις μόνον ἂν ἀφηροῦντο ἐκ τοῦ παραινετικοῦ πρὸς τὴν Κλαίρην λόγου τοῦ πατρὸς τῆς, αἱ λέξεις: δύο ἔτη, ἢ ἐξ αὐτοῦ ἐντύπωσις θὰ ἦτο πολλῶ ἤττον ὀδυνηρὰ εἰς τὴν μικρὰν κόρην· διότι αἱ λέξεις αὐταὶ ἐν τῇ ἡλικίᾳ τῆς Κλαίρης ἰσοδυναμοῦσι πρὸς τὴν αἰωνιότητα. Μόνον μετὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος τὰ δύο ἔτη φαίνονται ἔχοντα τὴν ταχύτητα δύο ὥρων.

Τὰ δύο ἔτη λοιπόν ἐκεῖνα ἦσαν ἡ ἀφορμὴ τῶν ἀφθύνας χυθέντων ἀπὸ τῆς χθὲς δακρύων.

Τὴν πρώτην τοῦ διαλείμματος ὥραν αἱ μαθήτριάς ἀπέφυγον τὴν Κλαίρην, διότι ἐμνηστικῶν κατ' αὐτῆς διὰ τὴν διαγωγὴν ἣν εἶχε δεῖξῃ τὴν προτεραιάν· εἶχε φανῆ ψυχρὰ εἰς τὰς φιλοφρονήσεις τῶν κορασιῶν ἐκείνων, ἅτινα προσέδραμον νὰ τὴν ὑποδεχθῶσι καὶ τὴν παρηγορήσωσιν.

Ἐνόμισαν αὐτὴν ὑπερήφανον καὶ ἀλαζόνα.

Τὰ παιδιὰ ὡς καὶ οἱ μεγάλοι ἔχουσι τὴν μάστιγαν τοῦ κρίνου ἐν σπουδῇ, πολλάκις δὲ διατηροῦσι τὴν πρῶτην αὐτῶν γνώμην, εἰ καὶ βραδύτερον ἀπεδείχθη ἄδικος.

Ἡ Κλαίρη εἰδέχθη προθύμως τὴν μόνωσιν ἐκείνην, ἥτις ἄφινεν αὐτὴν ἐλευθέραν. Ὁ χαρακτήρ αὐτῆς ἀπίστεργε τὰς ἐκ τοῦ προχείρου φιλικίας τὴν ἀπέφυγον αἱ συμμαθήτριάς τῆς, τὰς ἀπέφυγε καὶ αὐτὴ.

Πάντα ἄλλως τὰ κοράσια ἐκεῖνα ἦσαν λιαν φαιδρά, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσωσιν τὴν θλίψιν τῆς.

Προτιμότερον ἦτο νὰ κλαίῃ μόνῃ· τὰ ἐν μοναξίᾳ δάκρυα ἔχουσι γλυκύτερά τινα ἠμοιάζουσαν πρὸς ἀνακούριον καὶ ἀπαλλάττουσαν τῆς παραμυθίας τῶν ἄλλων.

Ἡ μικρὰ εἶτι Κλαίρη δὲν ἠδύνατο ν' ἀνέλυσῃ ταῦτα πάντα, ἀλλ' ἐν ταῖς ἐκλεκταῖς καρδίαις τὸ αἶσθημα ἔρχεται πρὸ τῆς ἀναλύσεως, ἢ σκέψις πρὸ τῆς λέξεως.

Μικρὸν τι κατὰ τὸ διάλειμμα ἐπιπέδιον ἐπέδρασαν ἐπὶ μᾶλλον ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς Κλαίρης.

Καθημένη ἐντὸς σιᾶδος ἤκουσεν, ἀθέατος, συνδιάλεξιν τινα τῶν μαθητριάων, εἰς ἄκρον κινήσασαν τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῆς. Ἡ συνδιάλεξις ἐκείνη ἦτο θελκτικὴ φλυαρία δέκα κορασιῶν, ταυτοχρόνως ὁμιλοῦντων, ὡς πτηνὰ ἐν κλωδίῳ.

Ἦτο ἀδιάκοπον πῦρ ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων, παρατηρήσεων, ἐπιλήνων, ἐπικρίσεων.

Αἱ μαθήτριάς ἔλεγον ἐν χαρῇ:

— Τὴν λέγουσιν Κλαίρην Ζοφρὲν.

— Ἐβνε ἀπὸ τὸ Σεδάν.

— Ὁ πατέρας τῆς εἶνε ἔμπορος:

— Δὲν πρέπει δὲ νὰ ὑπερηφανεῖται δι' αὐτό.

— Ἐγὼ τὴν ἐνόμιζα ἀπὸ μεγάλην οἰκογένειαν.

— Εἶνε κόρη ἐνὸς πού πωλεῖ τσόχες.

— Χονδρικᾶς.

— Τὸ περασμένο ἔτος εἴχαμε ἐδῶ τὴν ἀδελφὴν τῆς.

— Ἄ! εἶνε ἀδελφὴ τῆς Λαύρας!

— Ναι!

— Ἡ Λαύρα ἦτο εὐμορφῆ.

— Καὶ τούτη ἐδῶ εἶνε ἀσχημῆ.

— Τὸ πρόσωπόν τῆς δὲν μοῦ ἀρέσει διόλου.

— Οὔτε ἐμένα.

— Ὡ! μὴ λέτε ὅτι εἶνε ἀσχημῆ.

— Αὐτὴ εἶνε ἡ ἰδικὴ μας γνώμη.

— Ἐχτετε ἄδικον· εἶνε λυπημένῃ· ἂν ἐγελούσε θὰ ἦτο εὐμορφῆ ὡς ἄγγελος.

— Τί λόγος!

— Ἐχει ὠραία χαρακτηριστικά, μάστιγ γλυκὰ, στόμα χαριτωμένο...

Ἡ εἰκὼν αὐτῆς ἐξήγηρε θύελλαν ἐν τῷ βάλω ἐκείνῳ τῶν κορασιῶν. Ἡ Κλαίρη μετὰ ταῦτα ἤκουσε συγκεχυμένως πλέον κραυγὰς ἀναμιχθείσας πρὸς τὸν ἦχον τοῦ καλοῦντος εἰς τὸ μάθημα κώδωνος.

Ἡ Κλαίρη ἠγέρθη τῆς θέσεώς τῆς βαθέως συγκεκλιμένη· τότε τὸ πρῶτον ἤκουε νὰ γίνεσθαι περὶ αὐτῆς λόγος καὶ ἡ καρδία τῆς ἤμασσε.

Γλυκὴς τις λόγος ἐν τούτοις κατεπραῦνε τὴν λύπην τῆς, καὶ πολὺ ἐπέθυμι νὰ γνωρίσῃ τὴν μαθήτριάς ἣτις ὑπερήστισεν αὐτὴν κατὰ πάσων· ἀλλ' ἐκ τῆς σιᾶδος ἤκουε μόνον ἀδυνατούσα νὰ εἶδῃ.

— Τέλος πάντων, ἐτελείωσε, εἶπεν, δὲν θὰ ἔχω φίλην ἐδῶ μέσα.

Ἄλλ' ἀνυψώσασα τοὺς ὀφθαλμούς τῆς εἰς τὴν πρόσωπιν τῆς σιᾶς ἐρρίγησεν εὐαρίστως ἰδοῦσα τὸ λευκὸν βόδον ἐπιχαρίτως κινούμενον πρὸ τοῦ παραθύρου, καὶ ὑποκλίον ὡς νὰ τὴν ἐχαιρέτιζε.

— Καλὸ μου τριαντάφυλλο! εἶπε κατ' ἐαυτὴν ἡ Κλαίρη, ἐπεὶ θὰ ἔχω φίλην, ἐπεὶ πού μοῦ ἐδωκες μίαν στιγμήν εὐτυχίας ἀπ' ὅτου ἐφυγα ἀπὸ τὴν ἀγαθὴν τῆς μητέρας.

Ἡ βοηθὸς ὀδηγήσασα τὴν Κλαίρην εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς παραδόσεως ἐλάλησε πρὸς αὐτὴν φιλοφρόνως, ἐξ οὗ ἡ νέηλις μαθήτριάς ἐνθαυρῶνθεῖσα ἠρώτησε τὴν διδασκαλίσαν:

— Δικτὴ ἀπαγορεύεται νὰ κόπτουν ἄνθη;

— Διότι ἠθέλησαν νὰ ἐπιβάλλουν μίαν στέρεσιν περὶ πλέον, ἀπεκρίθη ἡ βοηθὸς ξηρῶς.

Ἡ Κλαίρη δὲν ἐνόησε καλῶς τὸ λεχθέν, ἀλλὰ

προσέκλινεν ὡσεὶ εἶχεν ἐννοήσῃ αὐτὸ ἐντελέστατα.

Ἡ πρώτη ἐκείνη τῶν μαθημάτων ἡμέρα, ἣτις ἐμελλε νὰ ἐπαναλαμβάνεται μονοτόνως καὶ ἡ μεταβλήτως ἐπὶ μακρὸν, δὲν ἐφάνη τόσον ἀναρὰ ὅσον ὑπέθετεν· αἱ διδασκαλίαι τῆς φωνητικῆς μουσικῆς καὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου τῇ ἐνέπνευσαν ἀμέσως ἀγάπην, ἐπειδὴ δ' ἡγάπα πολὺ τὴν μουσικὴν διείδεν ἐν τῇ σπουδῇ αὐτῆς διαρκῆ ψυχαγωγίαν, ἀποζημιῶσαν αὐτὴν διὰ τὴν γεωγραφίαν, τὴν ἱστορίαν, τὰ μαθηματικά, καὶ τοὺς κακεντρεχεῖς λόγους, οὓς ἡ ζηλοτυπία ἐξηρέυετο κατ' αὐτῆς ἐν τῷ κήπῳ ἐν ταῖς ὥραις τοῦ διαλείμματος.

Τὴν ἐπαύριον ἡ αὐτὴ ἀκτίς ἀφύπνισεν αὐτὴν· εἶδε τὴν αὐτὴν ταλαντωμένην ἐπὶ τοῦ τοίχου σκιάν, καὶ τὸ πρῶτον ἦν ὅπερ ἐσκέφθη ἦτο τὸ λευκὸν ἐκαίνο βόθρον τοῦ Ἀπριλίου, ὅπερ ὑπέκλινεν ἐπὶ τοῦ παρθυροῦ ὡς πρῶτὴν ἐπισκέπτεις.

— Διατί λέγουν, εἶπε καὶ ἑαυτὴν, ὅτι τὰ τριαντάφυλλα ζοῦν μόνον ἓνα πρῶτ; Αὐτὸ εἶνα λάθος, τὸ ὁποῖον ἐκαμαν ἔθνηρωποι οὗ δὲν ἐμβήκαν ἐσωτερικῶς εἰς παρθεναγωγίον. Αὐτὸ τὸ τριαντάφυλλο ζῆ δύο ἡμέρας τώρα, καὶ θὰ ζήσῃ καὶ ἔλθῃ τὴν ἐβδόμηάδα. Ὁὰ παρακκλέσω τὸν Θεὸν εἰς τὴν προσευχὴν μου νὰ τ' ἀφήσῃ νὰ ζήσῃ ἓνα μῆνα τὸ ὀλιγώτερον!

Πράγματι τὸ βόθρον ἐφαίνεται εὐεκτοῦν· οὐδὲν σύμπωμα ἀγωνίας ἐφαίνεται ἐπὶ τῶν λευκῶν του πετάλων· Ἡ Κλαίρη ἐχάρη πολὺ ἰδοῦσα αὐτὸ ἀνήθρον καὶ ἀκμαῖον, ἐφίλησεν αὐτὸ μετ' ἀκρας προσοχῆς, ἐκ φόβου μὴ τὸ μαράνη, καὶ τὸ βόθρον ἀνεγερθὲν ὑπὸ τῆς αὔρας συνήντησε μικρὰν πλεξίδα μαύρης κόμης καὶ ἐπικίξε φαιδρῶς μετ' αὐτῆς, ὡσεὶ ὅπως τῇ εὐχαριστήσῃ διὰ τὸ ἀγγελικὸν φέλιμα ὅπερ ἔλαβεν.

Ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ, ὅτε ἡ φαντασία εἶνε ζωηρά, τὰ πάντα προσωποποιοῦνται.

Ἡ Κλαίρη διὰ τῆς μουσικῆς καὶ τοῦ λευκοῦ βόθρου ἤρξατο προσοικειομένη τὸν ἐν τῷ παρθεναγωγίῳ βίον.

Δὲν ἀνησῶχε πλέον ἀκούουσα ἐνίοτε κακεντρεχεῖς λόγους ἐν τῷ κήπῳ· εἰδείκνυε ψυχρὰν τινα φιλοφροσύνην πρὸς πάσας τὰς μαθητριάς μετ' οὐδεμίαν στενώτερον συνθεομένην. Ἄν τὰ λευκὰ βόθα ἔζων δύο ἔτη, ἡ Κλαίρη θὰ ὑψίστατο λίαν ἀνωδύτως τὴν ἀπὸ τῆς πατρικῆς οἰκίας ἐξορίαν.

Δυστυχῶς ὅμως τὸ λευκὸν βόθρον εἰδείξεν ἤδη τὰ πρῶτα τῆς παρακμῆς σημεῖα καὶ μεθ' ὧρας τὰς μερίμνας αὐτῆς δύναται νὰ καταβάλλῃ κρῆν πρὸς ἀδελφὴν ἀνάτως ἀθενοῦσαν, τὸ δυστυχὲς βόθρον ἀπώλεσε τὸ ὠρκεῖον χρώμα του, ἐφυλλορρόησε, καὶ ἐξέπνευσεν εἰς ἀκρῶδρεκτον τῆς Κλαίρης φίλημα.

Τότε ἡ Κλαίρη δὲν ἐνόμισεν ὅτι παρέβαινε τὸν κανονισμὸν τοῦ παρθεναγωγείου ἂν ἔκοπτε τὸ

στέλεχος ὅπερ ἐβάσταζε τὰ λείψανα τοῦ ἄνθους, καὶ ἐφυλάξεν αὐτὸ εἰς κιβωτίδιον τι.

Ἐκ τῆς συνεχείας τῆς ἱστορίας ταύτης θέλωμεν εἶδῃ ὅτι τὸ μέλλον καὶ ἡ τύχη τῆς Κλαίρης ἦσαν ἐν τῷ κιβωτιδίῳ ἐκείνῳ.

[Ἐπικρατὸ τέλος.]

ΑΙ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ

ἐπὶ ταῖς ἐξετάσεις τοῦ Διαδόχου.

Παραλαμβάνομεν ἐκ τῆς «Ἔρκας» τὰς προσφωνήσεις τοῦ βασιλέως ἡμῶν καὶ τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Χ. Τρικούπη κατὰ τὸ δόθῃν γεῦμα ἐπὶ ταῖς ἐξετάσεις τοῦ Διαδόχου.

Τὸ αἰσίον γεγονός τῆς συμπληρώσεως τῆς ἐκπαιδύσεως τοῦ Διαδόχου τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου, ἐκπαιδύσεως τοσοῦτον λαμπρῶς συντελεσθείσης, ὡς διετράνωσαν αἱ ἐξετάσεις τοῦ βασιλοπαιδῆ, πληροὶ τοὺς μυχοὺς πόθους σύμπαντος τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ὅπερ μετ' εὐφροσύνης βεβχίως θὰ ἀναγνώσῃ τὰς προσφωνήσεις τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Τρικούπη. Αἱ πατριωτικαὶ λέξεις τοῦ βασιλέως θὰ εὐρῶσιν ἡμῶς εἰς πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν, ἐξεγείρουσαι παλμούς εὐλόγου συγκινήσεως· ἡ εὐγλωττος δὲ καὶ ἐμβριθὴς προσλαλιὰ τοῦ κ. Τρικούπη θὰ ἀναγινωσθῇ ὡς ἡ ἀντάξια ἀπήχησις τῶν αἰσθημάτων ἐλακλήρου τοῦ ἔθνους, τοῦ ἐντός καὶ πέραν τῶν ὁρίων τοῦ βασιλείου. Ὁ μὲν βασιλεὺς εἶπε τὰ ἐπόμενα:

«Συγχαίρων σήμερον τὸν υἱόν μου καὶ ἐμὲ αὐτὸν διὰ τὰ λαμπρὰ καὶ εὐχάριστα ἀποτελέσματα τῶν ἐξετάσεών σου, ὀφείλω κατὰ κληθῆκον ἐν πρώτοις νὰ ἐκφράσω πρὸς σᾶς, κύριε Λύδερ, τὰς θερμὰς καὶ ἐγκερδίου εὐχαριστίας μου διὰ τὴν ἰκνότητά σου, ἣν ἐπεδείξατε, καὶ διὰ τὴν ἀποσιώσιν μεθ' ἧς συνετέλεσατε τὴν ἐκπαιδεύσιν τοῦ υἱοῦ μου. Εὐχαριστῶ ἐπίσης πάντας ὑμᾶς, κύριοι καθηγηταί, διὰ τὴν ἔκονον ἐπιμέλειαν, μεθ' ἧς ἐξετελέσατε τὰ καθήκοντά σας. Βίς ὑμᾶς πάντας ὀφείλομεν τὸ εὐάρεστον ἀποτέλεσμα τῶν σημερινῶν ἐξετάσεων. Προσηνέγγατε οὕτω εἰς τὴν φίλην πατρίδα καὶ εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος σπουδαίαν ὑπηρεσίαν, νὰ ἦσθε δὲ ὅλοι πεπεισμένοι, ὅτι ὁ υἱὸς μου θέλει πάντοτε ἐκτελεῖ τὸ καθήκον του πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸ ἔθνος μετ' ἀγάπης καὶ πίστεως.»

Ὁ δὲ πρωθυπουργὸς κ. Χαρίλαος Τρικούπης εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Ἐπιτρέψατέ, Μεγαλειότατε, εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀξιωθέντας τῆς τιμῆς ἵνα παρασταθῶμεν εἰς τὴν ἄρτι λήξαν τριήμερον δοκιμασίαν τοῦ διαδόχου, ὅπως ἀπηχῆσῶμεν τὴν ἐκφρασίαν τῆς χαρᾶς ἡμῶν ἐπὶ τῷ ἀποτελέσματι τῆς δοκιμασίας ταύτης.

«Ἐξῆλθεν ὁ διάδοχος τοῦ ἀγῶνος, φέρων πρὸς

ἐκείνους, οἵτινες ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ τῷ ζητήσῃ λόγον τοῦ βίου αὐτοῦ, πρὸς τοὺς ἐπὶ τοῦ θρόνου καθημένους γονεῖς αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸ ἔθνος, τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἐργάσθη ἐν πλήρει τῇ συνειδήσει τῶν ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων εἰς Ἑλληνα βασιλοπαιδα καὶ διάδοχον τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου.

Ἀντελήφθημεν πάντες τῶν δέσμων, δι' ὧν θαψιλῶς ἐπροίκισεν ἡ φύσις τὸν διάδοχον, καὶ τῆς καλλιέργειας τῶν δέσμων τούτων ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ καὶ τῶν καθηγητῶν. Ἀντελήφθημεν τῆς ἀσφαλοῦς κρίσεως, τῆς εὐρείας μνήμης, τῆς διακρίσεως τῶν ἰδεῶν καὶ τοῦ εὐστόχου τῆς ἐκφράσεως αὐτῶν ἐντε τῇ ἰδίᾳ γλώσσῃ καὶ ἐν ξέναις γλώσσαις. Ἀντελήφθημεν τῆς εἰς τὰ στρατιωτικὰ ἐφέσεως καὶ τῆς εἰς ταῦτα ἐπιδόσεως, ὡς ἀπεκδέχεται τὸ ἔθνος παρὰ τοῦ ἱσταμένου εἰς τὰς βαθυμίδας τοῦ θρόνου. Ἰδίως ἄνωγθα ἐφ' ἧ ἠρύσθημεν ἐκ τῶν ἐξετάσεων αὐτοῦ πεποιθῆσαι, ὅτι γινώσκει τί ὀφείλει πρὸς ἑαυτόν, τί ὀφείλει πρὸς τοὺς γονεῖς, τί ὀφείλει πρὸς τὸ ἔθνος, καὶ ἔχει τὴν θέλησιν καὶ τὴν δύναμιν ν' ἀναδειχθῇ ἄξιος τῶν προσδοκιῶν τοῦ ἑλληνικοῦ.

«Αἱ γνώσεις καὶ ἡ μόρφωσις, ὧν ὑπῆρξαν μάρτυρες, δὲν ἠδύνατο νὰ παραχθῶσιν ἐκ μόνης τῆς συνήθους φιλοπονίας ἐπιμελοῦς μαθητοῦ. Τὴν ἐξήγησιν τοιούτων φαινομένων ἀνευρίσκομεν μόνον εἰς αἴτια ἠθικά, εἰς βαθεῖαν συναίσθησιν ἱερᾶς ἀποστολῆς.

«Ἀπένειμεν ὁ βασιλεὺς ἔνθεμα, ὅσον καὶ δίκαια, εὐχαριστήρια πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς ἀγωγῆς καὶ πρὸς τοὺς καθηγητὰς τοῦ διαδόχου, ἀλλὰ καθῆκον ἐπιβάλλεται καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς παρασταθέντας εἰς τὰς ἐξετάσεις, ἵνα διερμηνεύσωμεν τὴν ὀφειλομένην τῷ βασιλεῖ εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους ἐπὶ τῇ ἐπιτελείᾳ ὑψίστου βασιλικοῦ καθήκοντος διὰ τῆς μερίμνης, ἣν ἐπεδείξατε, ἐποπτεῖαν διὰ τοιοῦτου διευθυντοῦ τὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ διαδόχου καὶ διὰ τοιούτων καθηγητῶν τὰ τῆς παρασκευῆς αὐτοῦ πρὸς τὴν κέκληται ἐθνικὴν λειτουργίαν.

«Μεταβαίνων ἤδη ὁ διάδοχος εἰς νέον στάδιον βίου, καὶ ὁ ἀρχεταὶ τῆς ἐπιτελέσεως τῆς λειτουργίας ταύτης, συνδυάζων πρὸς τὰς τέως ἀποκλειστικὰς θεμεριτικὰς σπουδὰς τὴν ἐφαρμογὴν, θὰ ἔχῃ ἐν τούτῳ ἄμεσον ἀντιλήπτορα καὶ ὀδηγὸν τὸν βασιλεῖα, μουσόμενος ἀπὸ τοῦδε εἰς τὸν ὀφείλει νὰ παρέχῃ αὐτῷ ὡς διάδοχος τοῦ θρόνου τελεσιουργὸν συνδρομήν. Συμπράττων μετὰ τοῦ βασιλέως, θὰ διδάσκηται ἐκ τῆς παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπαιδύσεως τῶν συνταγματικῶν καὶ ἐθνικῶν τοῦ θρόνου ὑποχρεώσεων, ὅτι ἡ εἰλικρινὴς τοῦ συντάγματος ἐφαρμογὴ ἐπαγίωσε τὰ θεμέλια τοῦ θρόνου, διὰ τῆς πληρώσεως δὲ τῶν ἐθνικῶν ὑποχρεώσεων κατέκτησεν ἡ βασιλεία τὴν συνει-

δησιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Συνεγίζων ἡ ἡγεμονία τὰς ἐθνικὰς ἐνεργείας τῶν μεταβαλλομένων κυβερνήσεων καὶ παρέχων ἑαυτὸν εἰς τὸν κατεσπαρμένον ἑλληνισμὸν ὡς κέντρον τῆς ἐνότητος αὐτοῦ, ἐκπληροῦ διπλὴν λειτουργίαν, τὴν τοῦ συνταγματικοῦ βασιλέως, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ἐπεκτείνεται ὅσον καὶ τὸ κράτος, καὶ τὴν τοῦ ἑλληνο βασιλέως, διέποντος τὰς τύχας τῶν πέραν τῶν συνόρων, ὅσοι αὐτὸν ἀναγνωρίζουσιν ἐθνικὸν ἀρχοντα, ἄνευ νομίμου ὑποχρεώσεως, ἀλλ' ἐξ ὑποχρεώσεων τῆς καρδίας.

«Ἐυελπιζομεθα ὅτι τοιαύτης ἐνεργείας ἐπὶ μακρὸν ἔσται συμπράκτωρ ὁ διάδοχος, παρασκευάζων ἑαυτὸν πρὸς τὸ μέλλον καὶ παρέχων τῷ πατρὶ ἀνακούφισιν.

«Ἐν τῇ ἐλπίδι ταύτῃ προπίνω ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ βασιλέως, προπίνω ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ τῆς εὐημερίας τῆς βασιλείας, παρουσίας νοερώς κατὰ τὴν οἰκογενειακὴν ταύτην καὶ ἐθνικὴν τελετήν, καὶ εὐχομαι ἵνα, ἐξακολουθῶν ὁ βασιλεὺς στερεῶς τῷ ποδὶ τὴν συνταγματικὴν καὶ ἑλληνικὴν αὐτοῦ πορείαν, καὶ παραπλευρῶν ἐν ταύτῃ ἔχων τὸν διάδοχον, κατευοδῶσῃ τὸ ἔθνος εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ βουλῶν τῆς Θεῆας προνοίας.»

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἀφορμὴν λαμβάνουσα ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου τοῦ Β', ἰταλικῆς τῆς ἐφημερίδος ἀναφέρει τὰ ὀνόματα παραρρῶνων βασιλέων τῶν παρελθόντων χρόνων. Τοιοῦτοι δ' ἦσαν ὁ Ναβουχοδονόσωρ, ὁ βασιλεὺς τῆς Βαβυλωνίας, ὅστις ἐπὶ ἔτη ἐπὶ ἐκδιωχθεὶς ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἤσθη χέρτον ὡς βοῦς, καὶ αἱ τρίχες αὐτοῦ ὡς λέοντων ἐμεγαλύνθησαν, καὶ οἱ ἐνυχες αὐτοῦ ὡς ὀρνέων· ὁ Καλιγούλας ὁ κηρύξας ἑαυτὸν Δία καὶ τὸν ἵππον του ἀναγορεύσας ὑπατον· ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Κάρολος ὁ ΣΤ', ὁ ἀνγκασθεὶς νὰ παραιτηθῇ τοῦ θρόνου ἐν ἔτει 1393, ὃς πρὸς διασκέδασιν ἐπενήρξεν ἡ βασιλισσα σύζυγός του τὸ χαρτοπαίγιον. Παράρρῳν ἦτο καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος ὁ ΙΑ' καὶ ἡ βασιλισσα Ἰωάννα τῆς Καστίλιας. Ὁ σουλτάνος Μουσταφᾶς ὁ Α' ἐξεθρονίσθη ἐν ἔτει 1617 διὰ παραφροσύνην. Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας Φερδινάνδος ὁ ΣΤ' ἐνόσει ἀνάγον μελαγχολίαν ὁ τῆς Δανίας Χριστιανὸς ὁ Ζ' ἐζήσαν ἐγκλεισμένοι· ἐπὶ ἔτη 24 ἀπὸ τοῦ 1784 καὶ ἐφεξῆς ἐν τῷ πύργῳ Πενδεοῦργῳ παράρρῳν, ὁμοίως καὶ ὁ τῆς Ἀγγλίας βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Ι' ἐν τοῖς ἀνκτόροις τοῦ Οὐίνδσορ. Ἄλλ' ὁ κατάλογος οὗτος τῆς ἰταλικῆς ἐφημερίδος εἶναι ἀτελής καὶ ἐλλειπείστος, καὶ ὄντως δυσχερὲς εἶναι ἡ ἀπερίθμησις πάντων τῶν μακρομένων, ὅσοι ἐκάρησαν ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἐκυβέρνησαν λαούς.

Ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, ἣν διώρισεν ὁ ὑπουργὸς τοῦ ἐμπορίου τῆς Γαλλίας, τὸ σχέ-

διον τοῦ μηχανικοῦ Bissel περί οἰκοδομῆς σιδηροῦ πύργου, ὕψους 300 μέτρων, καὶ ὃν χρόνον θὰ γείνη ἐν Πικρισίαις ἢ διεθνῆς ἐκθεσις. Ἐὖτε τερτίστιον ἔργον θὰ δεικνύη ἐμπράκτως πάσα; τὰς προόδους τῆς συγκρομένου μεταλλουργίας. Πλὴν τινῶν ἀλλεΐψεων ἄς ὑπέδειξε, καὶ ὧν εὐκόλος ἢ διόρθωσις, ἢ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε τὸ σχέδιον ἐραρμόσιμον. Ὑπολείπεται νῦν νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ ἄλλης ἐπιτροπῆς τὸ ζήτημα τῆς πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ πύργου ἀπαιτουμένης δαπάνης.

Τὴν πρόδον τῆς Ἰαπωνίας ἐν τοῖς γράμμασι καταδεικνύουσιν ἄριστα οἱ ἐπόμενοι ἀριθμοί, οὓς ἐρανίζονται ἐκ τοῦ «Αὐστριακοῦ μηνιαίου περιοδικοῦ συγγραμματος περί τῆς Ἀνατολῆς». Κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1885 ὑπῆρχον ἐν Ἰαπωνίᾳ 551 τυπογραφεῖα καὶ 3538 βιβλιοπωλεῖα. Τούτων 128 τυπογραφεῖα καὶ 591 βιβλιοπωλεῖα ὑπῆρχον ἐν μόνῳ τῷ Τόκιῳ, τῇ πρωτεύουσιν τῆς Ἰαπωνικῆς αὐτοκρατορίας. Ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἐξεδίδοντο καὶ 24 πολιτικά ἐφημερίδες, ὧν κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1885 ἐξεδόθησαν περὶ τὰ δύο καὶ ἡμῖς ἑκατομύρια ἀντιτύπων. Αἱ πολιτικά ἐφημερίδες ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσιν ἐγγύησιν, τῆς ὑποχρεώσεως δὲ ταύτης ἐξαιροῦνται οἱ ἐπιστημονικά ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ συγγραμματα. Συνηθετάτη εἶναι καὶ ἡ δημοσίαισις ἀγγελιῶν ἐν ταῖς Ἰαπωνικαῖς ἐφημερίσιν.

Κατὰ τὴν ἀρτίως γενομένην ἀπογραφὴν τῶν Παρισίων ὁ πληθυσμὸς τῆς μεγαλοπόλεως ἐκείτης ἀνέρχεται εἰς 2,254, 306 κατοίκους, ἢτοι 14378 πλεονεξ τῶν κατὰ τὸ 1881. Ἀξία παρατηρήσεως εἶναι ἡ ἐλαχίστη κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν ἀΐξις τοῦ πληθυσμοῦ. Εἰ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν γεννήσεων εἶναι ἐν Παρισίοις μικρὸν ἀνώτερος τοῦ τῶν θανάτων, ὅμως φυσικῶς ἀΐζει ὁ πληθυσμὸς τῶν Παρισίων ἐτησίως κατὰ 10000. Ἐπρεπεν ἄρα κατὰ τὴν πενταετίαν ταύτην νὰ ἀΐξησιν κατὰ 50000, ἀΐξισ; δὲ μόνον κατὰ 15000 περίπου, ἔπεται ὅτι πράγματι ἠλαττώθη κατὰ 35,000 περίπου. Τὰ πορίσματα τῆς ἀπογραφῆς ταύτης ἀποδεικνύει περιττότατα ἢ παραβολὴ πρὸς τὰ τῆς ἀπογραφῆς τῶν ἄλλων μεγαλοπόλεων τῆς Ἑυρώπης. Ἐν Βερολίῳ, ἔχοντι κατοίκους 1,350,000 ἢτοι 900,000 περίπου ὀλιγωτέρους τῶν Παρισίων, ὁ πληθυσμὸς ἐν μιᾷ πενταετίᾳ ἠΐξησε κατὰ 250,000, τουτέστιν ἡ ἀΐξις τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Βερολίνου εἶναι δεκαπενταπλασιαστικὸς τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Παρισίων. Τὸ δὲ Λονδίνον ἐν ἔτει 1880 εἶχε 2,500,000 κατοίκων, νῦν δὲ ὑπὲρ τὰ 5 ἑκατομύρια, ἢτοι ὁ πληθυσμὸς αὐτοῦ ἐν μιᾷ εικοσιπενταετίᾳ ἐδιπλασιάσθη.

Ἐπιστολὴ Αἰμιλίου Ὠλε. — Ὡς γνωστὸν ὁ διάσημος δραματικὸς συγγραφεὺς Ὠλεὶ δὲν γράφει πλέον ἀπὸ τινῶν ἐτῶν. Ἡ διακοπὴ αὐτῆ δὲν προέρχεται ἐκ τύχης, ἀλλ' ἐκ σταθερῆς ἀποφάσεως τοῦ μεγάλου δραματοποιῦ, οὗ ἡ ἐπομένη ἐπιστολὴ ἐξηγεῖ τοὺς ὑπαγορευσαμένους αὐτῆν λόγους:

«Ἄγαπητέ μοι φίλε, ἔμαθον ἐκ παύρας ὅτι οἱ συγγραφεῖς σταματῶσιν ἢ πολὺ ταχέως ἢ πολὺ ἀργά. Εἰς αὐτοὺς ἐναπόκειται ἡ ἐκλογὴ. Ἐγὼ ἀπαράσιμα νὰ παύσω γράφωσιν πολὺ ταχέως, θὰ σὰς εἴπω δὲ ποῖον τὸ πείσαν με αἴτιον. Νέος ὢν ἐτι ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ

σταθμοῦ μου, εὐρέθην ἡμέραν τινὰ ἐν τῇ γραφῇ διευθυνοῦ τινος θεάτρου. Ἦτο εὐγενέστατος ὁ διευθυντῆς ἐκεῖνος! Ἐν ᾧ συναμιλοῦμεν ὑεράπων τις ἔφραρον εἰς αὐτὸν ἐπισκεπτήριόν τι. Ἀναγνούς αὐτὸ ἐμάρψασε καὶ εἶπε:

— Δὲν ἔγω κειρὸν νὰ τὸν ἰδῶ, ἄς μ' ἀφήσῃ ἡσυχον καὶ αὐτός. Ἐβριση τὸ βλέμμα μου ἐπὶ τοῦ ἐπισκεπτηρίου, εἶδον δ' ἐπ' αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῦ Εὐγενίου Σιπρίε. Τὸν ἀνθρώπον ὅστις ἤρατο τοὺς πλείστους θρησκείας κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον, τὸν βασιλέα τοῦ θεάτρου, ὑπεδέξατο κατ' αὐτὴν τὸν τρόπον! . . . Καὶ τότε ὠκίσθη ὅτι ταῦτα τι οὐδέποτε θὰ μοὶ συμβῆ.

«Δὲν θέλω οὐδεὶς διευθυντῆς θεάτρου νὰ μοὶ εἴπῃ διὰ τοῦ ὑπηρετοῦ τοῦ ὅτι δὲν ἔχει κειρὸν νὰ μὲ ἰδῆ. Κι ἰδοὺ διατὶ ἔλαθα τὴν ἀμετάκλητον ταύτην ἀπόφασιν. Διὰ τὴν ἀπλοῦστατον βίον τὸ θεῖτρον δὲν μ' εὐχαριστεῖ πλέον ὡς τὸ εἶδον ἐν τῇ παραστάσει ἔργου μου τινος. Αἱ προσημνάσεις μὲ ἐντὸς τοῦ, μὲ κουράζουσι, μὲ ταράττουσι καὶ δὲν ἐργάζομαι πλέον. Τέκνα δὲν ἔγω, ἀγαπῶ τὴν γυναῖκά μου ἐκ καρδίας, ὡς ἀρμόζει εἰς ἐξηκοντάετη ἀνδρα, φίλασαντες δὲ ἀμφοτέρω περὶ τὴν δύσιν τοῦ βίου μας ἀναμένοντες εὐλαβῆς νὰ ἐπίλθῃ ἡ νύξ.»

Νέος ὢν, ἔχει τις πλοῦτον ὄλον τὸ μέλλον, τὸ ὅποιον πλάττει ἐν τῇ φαντασίᾳ του, γηράσκων δὲ εἶνε πτωχὸς ὄλου τοῦ παρελθόντος, τὸ ὅποιον μετὰ πόθου ἀναπολεῖ.

Ἐν τῷ βίῳ, ὡς ἐν περιπέτῳ, ἡ γυνὴ ὀφείλει νὰ στηρίζεται ἐπὶ ἀνδρὸς ὀλίγον τι ἀνωτέρου αὐτῆς. (Κάρρ).

Ο ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΛΟΥΟΜΕΝΟΥ

Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἡ ἐφημερίς τοῦ ἐν Ἀμβούργῳ συλλόγου τῆς ὑγιεινῆς (Verein für Gesundheitspflege) δημοσιεύει τὰ ἐπόμενα ὑγιεινὰ παραγγέλματα περί λουτρῶν.

1. Μὴ λούου ἀν συγκεκμημένους!
2. Ἐπελθούσης σοι αἰφνιδίως κακοδιαθεσίας μὴ λούου!
3. Μετ' ἀγρυπνίαν καὶ μεθ' ὑπερβολικὴν κόπωση μὴ λούου, ἀν μὴ πρότερον ἀναπαυθῆς ἐπὶ τινος ὥρας!
4. Μὴ λούου μετὰ πολυφαγίαν, ἢ πολυποσίαν!
5. Μὴ μετάβαινε εἰς τὸ λουτρὸν ταχέϊ βῆματι!
6. Φθάς εἰς τὸ λουτρὸν ἐξέταξε τὸ βῆθος τοῦ ὕδατος καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ρεύματος.
7. Ἀποδύου βραδέως καὶ ἐμβαλλε σεαυτὸν ταχέως εἰς τὸ ὕδωρ.
8. Ἐλπίζετε βιαίως εἰς τὸ ὕδωρ, βυθίζων πρώτῳ τὴν κεφαλὴν, ἢ ἀν μὴ τολμῆς ἢ μὴ δύνασαι νὰ πράξῃς τοῦτο, κατὰδου ὄλον τὸ σῶμα πρὸς στιγμὴν.
9. Μὴ μένε μακρὸν χρόνον ἐν τῷ ὕδατι, μάλιστα ἀν μὴ εἶσαι δαινὸς κολυμβητῆς.
10. Μετὰ τὸ λουτρὸν τρίβε τὸ σῶμα, ἵνα εὐκολύνῃς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος, ἐνδύου ταχέως, καὶ κίνει εἴτα μετρώσ τὸ σῶμα.

Ἐηρομένων τῶν ἀνωτέρω κανόνων, τὸ λουτρὸν καὶ τὸ κολυμβημὰ εἰσιν ὠρελιμώτατα καὶ ἐν καύσωνι καὶ ἐν ψύχει.